

BRUOŽAI

KAS PIRMIAUSIAI ATRADO AMERIKOS KONTINENTĄ?

Nuo senų laikų tęsiasi ginčai, kas pirmiausia atrado Amerikos kontinentą.

Pirmieji atradėjus pretenduoja vikingai, atvykę iš Skandinavijos, toliau seka italai, o pagaliau egiptiečiai.

Tačiau gamtininkai yra pasakę, kad tikraisiais Amerikos kontinento atradėjais yra buvusios lietuviškos gervės, kurios skrisdamos iš Lietuvos į šiltes kraštus, audros buvo atneštos į Amerikos krantus. Tačiau gervės prieš esamo klimato negalėjo prisitaikyti ir visos žuvo.

BALTIJOS JŪROJE BAIGIA ISNYTI ŽUVYS

Vakarų vokiečiai skundžiasi, jog žuvis Baltijos jūroje baigia išnykti, nes per daug jų išgaudoma. Esą komunistų valdomi kraštai, priešdami prie jūros, per pastaruosius 15 metų intensyviai ir didžiomis flotilijomis gaudė Baltijos jūroje žuvis ir labai sumažino jų atsargas.

Taigi, noroms nenoroms, rytinės Vokietijos, Lenkijos, "tarybinių" Baltijos šalių žvejybos laivai vis dažniau ir dažniau yra priversti išplaukti į turtingesnius žvejybos plotus Šiaurės Jūroje, Atlante ir net prie Afrikos pakrančių.

KOMUNISTAI LIEJA KROKODILO AŠARAS

Vietiniai komunistai skundžiasi, jog importuojamoms iš "tarybų" Lietuvos prekėms J. A. V. valdžia yra uždėjusi didelius miltus, negu importuojamų iš kitų kraštų.

Esą už įvežamą vyną iš kitur, mūlto reikia mokėti 26% cento už galioną, o iš "tarybės" Lietuvos — \$1.25.

Grybai, džiovinti ir konservuoti, iš kitur — 5 centų už svarą; iš "tarybų" Lietuvos — 10 centų; plus 45 nuos. pirkimo vertės.

Dėl to komunistai dabar lieja krokodilo ašaras. Bet kodėl jie ryzko nesako, kai už siunčiamus į Lietuvą sėjinius su dovonomis Sovietai nulupa trigubą kailį nuo ty, kurie nori sušelpyti savo gimines.

Komunistų spaudoje kartojami išpėjimai, kad rašytojai Lietuvoje savo kūriniuose daugiau palęstę klasių kovos momentus, revoliucinius liaudies judėjimus ir tarybinio žmogaus idejinius pagrindus.

Kitais sakant, norima priversti, kad visi rašytojai taptų komunistų partijos propagandos frankiais. Tokie užsiėmimai pavergti rašytojus nėra naujienybė "tarybų" Lietuvoje.

Bet jeigu jie nuolat kartojami, tai tas tik parodo, jog rašytojai dar nėra pilnai atsižadėję asmeninės ir kūrybinės laisvės.

Prieš keliolika metų Brazilijos valdžia, kuriai vadovavo prez. Vargas (tikrai lietuviškas vardas!) buvo užsiėmusios pasistatyti sau naują sostinę ir pavadinti ją Brazilija.

Išlejudus porą bilijonų dolerių miesto centras su parlamento rūmais, valdžios įstaigom, viešbučiais, teatrais, krautuvėmis ir kitais pastatais buvo įrengtas.

Administracijos aparatas buvo perkeltas iš Rio de Janeiro į Braziliją.

Taigi daug pinigų, daug planavimo nenuėjo niekais. Daugiau negu pusę pinigų, išleista tos sostinės statybai, yra išleista

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Telephone: YArds 7-4789

Price 10 c.

PENKTADIENIS, RUGSEJO — SEPTEMBER 17, 1971 M.

No. 37

BADO GRESMĖ

PAKISTANE

Dviejų Amerikos gydytojų tvirtinimu, Pakistane grėsia badas 25 milijonams žmonių. Bado pavojaus pašalinimui reikalinga apie 3 milijonus tonų grūdų.

Toji tragiška padėtis atsirado Pakistane naminio karo pasekoje ir dėl milžiniškų potvynių, kurie sunaikino dviejų metų derlių.

GIMĖ KŪDIKIS — MOTINAI NUMIRUS

Ann Arbor, Mich. — Carole Walton gimė už 45 minučių po motinos mirties, kuri mirė Michigan universiteto ligoninėje.

Kūdikio motina buvo nušauta jos vyro. Kūdikio tėvas — žmogžudys Robertas Walton buvo Wayne veitovėje policininkas. Jis savo žmoną nušovė kilus tarp jų muštynėms.

Kūdikis, per anksti gimęs, nu mirė dviem valandom praėjus po motinos mirties.

Tai negirdėtas atsitikimas, kad motinai numirus po 45 minučių dar galėjo gimti vaikas. Walton išgyveno santuokoje 10 metų. Buvo bevaikiai.

KRUVINAS MAIŠTAS ATTICA, KALĖJIME

Attica, N. Y. — Praeitais savaitės kalėjime 11 sągų buvo sužeista. Sukilime dalyvavo daugiau 1.000 kalinių, kurie pagrobė 36 įkaitus.

Kaliniai paskelbė, kad tie įkaitai busiū nužudyti, jei jų reikalavimai nebus patenkinti.

Po 4 dienių su ašarinėm dūjom ir šūviais civilinė gvardija neramumus numalšino. Iš viso žuvo 40 asmenų, jų tarpe 10 sągų.

Tai bent tvarka. Argi nebėra priemonių užvaldyti kalinių nebažotus norus.

Berlyne Jau Pasireiškė Nesklandumai

Vakarinių ir rytinio Berlyno atglovų pasitarimai realizavimui keturių didžiųjų valstybių sutarties neina sklandžiai. Rytinio Berlyno atstovai stengiasi persikirti Berlyno gyven-tojų vizitai būtų apriboti.

Komunistai daro spaudimą Bonnos delegacijai, kad gyven-tojų vizitai būtų apriboti.

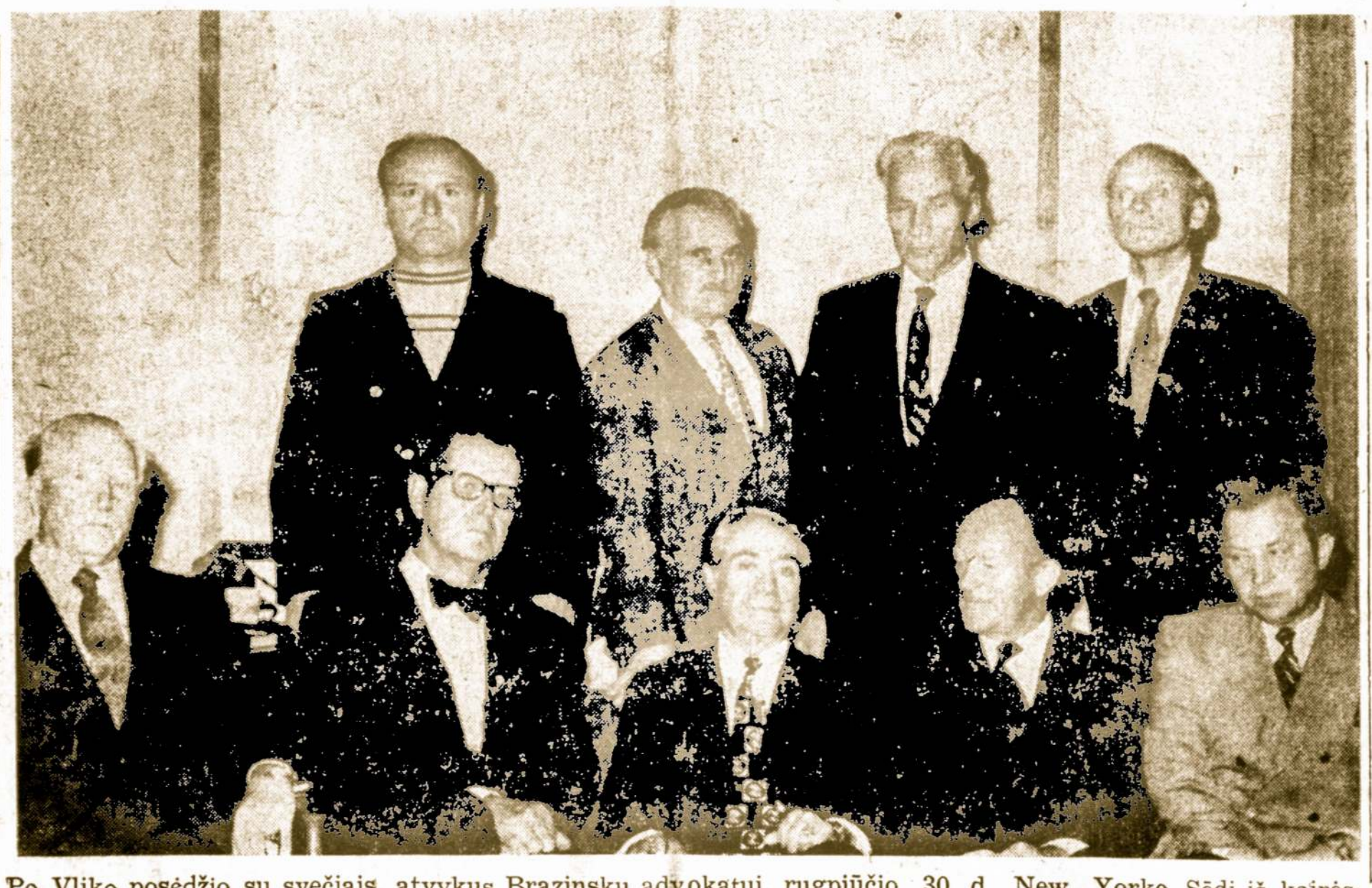
Pagal komunistinę propoziciją, gyventojų apsilankymai turėtų būti 30 dienų per metus, arba kiekvienas asmuo turėtų teisę pasinaudoti ligi šešių dvidieniu vizitų kitoje miesto dalyje.

Derybos nutrūko ir Bonnos atstovas turi grįžti į vakarinį Berlyną atsklausti kanclerio Brandto patarimų.

dovanomis amerikiečiai

Pasisekimo paslaptis yra iš-tvermingumas nusistatyme.

Kad pamėgus skurdą reikia toliau būti turtingu.

Po Vliko posėdžio su svečiais, atvykus Brazinskių advokatui, rugpjūčio 30 d. New Yorke. Sėdi iš kairės: Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, Lietuvos gen. kons. New Yorke A. Simutis, Turkijos advokatas C. Yardimci, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas ir ALT pirm. dr. K. Bobelis. Stovi iš kairės: R. Kezys, dr. B. Nemickas, J. Audėnas ir J. Valaitis. Nuotr. L. Tamošaičio

BAIGĖ GYVENIMĄ NIKITA CHRUSČIOV

Londono "Evening News" dien-raštis pasakė žinią iš Maskvos, kad buvęs Sovietų Sąjungos premjeras Nikita Chruščiovas, 77 m. amžiaus po trečios širdies atakos mirė pracią šeštadienį.

Sovietų Sąjungą N. Chruščiovas diktatoriškai valdė dešimt metų. Keletą kartų jis buvo JAV-bėse. Jungtinėse Tautose posėdžių metu pykčio pagautas daužė stalą nušimautu batu. Būdamas Vienoje konferavo su mirusiu prez. J. Kennedy: dėl kilusio konflikto sąryšyje su Kubon gabenamais atominiais ginklais. Chruščiovas turėjo nusileisti, nustojo ginkluoti Kubą.

Saigono Kariuomenė Naikina Komunistus

Jau savaitė laiko, kai pietų Vietnamo kariuomenė, susidedanti iš 15.000 vyrų daro žygius tikėsi į priekį kelius, kuriais komunistai gabena karinius reikmenis ir karinius iššaurės į pietus ir užimti priešo bazes, kurios tuos kelius saugo ir užpuldinėja pietų Vietnamo kariuomenė.

Ligi šiol šioje valymo akcijoje Saigono kariuomenė dar nesutiko stipresnio komunistų pasipriešinimo.

Kariniuose sluoksniuose daroma išvada, kad prieš pradendant valymo akciją, smarki artilerijos ugnis ir aviacijos bombonešiai privertė komunistus pasitraukti į šiaurę.

ŠVEDAI BANDO ATPRASTNUORŪKYMO

Kas kart vis daugiau švedų meta rūkymą, kad nesušigtų plaučių vėžiu.

1970 m. surūkytų cigarečių skaičius sumažėjo apie 3.6 procento, palyginus su 1969 metais. Sumažėjo ir cigarų rūkytojų skaičius. Bet tuo laiku padidėjo 4.3 procento uostomo tabako sunaudojimas. To tabako mėgėjai pumsto 1600 tonų daugiau, negu pirmiau.

NUODINGOS DUJOS

Praeitą savaitgalį buvo iš Okinavos paimtas paskutinis transportas nervams paralyzuojančių dujų, kurios sudarė 13.000 tonų.

Dujos buvo pakrautos į karinį JAV-bių laivą, kuris atplaukė į Johnston salą, netoli Havajų.

MOKINIAMS RŪKOMI KAMBARIAI

211 mokyklinis rajonas imasi iniciatyvos, kad mokyklose rūkantiems mokiniams būtų skirti kambariai parūkyti prieš ir po pamokų, nes mokiniai negalėdami mokyklose vėšiai rūkyti, rūko slapta ir primetė degančių nuorūkių, kur nors užkampiuose, kurie dažnai būna padegami.

Šių mokslo metų pradžioje jau keturių vidurinių mokyklų Schaumburg, Hoffman Estates ir dvi Palatine mokiniai galės viešai rūkyti rūkančių kambaryse.

Mokiniai, kurie rūkys neleistose vietose ir draudžiamu lauku, bus baudžiami suspensavimu, o kurie iš viso neprisiūkys šio reguliavimo, bus iš mokyklų pašalinami.

Japonija Pasisako Prieš Erdvėlavais Mėnulyje

Rugpjūčio 2 d. Sovietų paleistas į mėnulį erdvėlavis "Luna-18" praeitą šeštadienį 10:48 val. ryto nukrito ant mėnulio ir sudužo.

Erdvėlavis aplink mėnulį skraidė kelias dienas, padaręs 54 apskridimus.

Kokiais tikslais tas erdvėlavis buvo paleistas į mėnulį, neskelbiama.

WASHINGTONAS.

Valstybės departamente yra žmonių, kurie tvirtina, jog kitų metų pradžioje Maskva užmęgs diplomatinis santykius su Izraeliu.

WASHINGTONAS.

Indijos premjerė Indira Gandhi laikysis Washingtone spalio 4 d. Paskutinį kartą Amerikoje buvo 1966 balandžio mėnesį.

MASINIAI AREŠTAI VYKDOMI CEILONE

Ceilono policija areštavo daug asmenų, kurie buvo įsivėję į gigančišką finansinę, svetimos valiutos, aukso, brangenybių ir narkotikų aferą.

Areštuotųjų tarpe yra stambių pramonininkų ir asmenų, turinčių ryšius su svetimų valstybių šnipais ir promaskvines orientacijos.

Pakistane Paskelbta Amnestija

Iškilmėse "Apsigynimo Dienos", minint šešių metų sukaktį nuo Pakistano — Indijos karo, Pakistano Prezidentas Yahya Chan pasigyrė, kad "jokia pasaulio jėga negalės sunaikinti Pakistano".

Tos šventės proga paskelbta amnestija. Paleisti kai kurie politiniai kaliniai, daugiausia rytinio Pakistano laisvės kovotojų bengalų.

Amnestija liečia tūkstančius bengalų, kovojusių dėl nepriklausomybės.

Nepranešta, ar yra amnestuotas šeikas Rahmana.

Sudužo Sovietų Erdvėlavais Mėnulyje

Rugpjūčio 2 d. Sovietų paleistas į mėnulį erdvėlavis "Luna-18" praeitą šeštadienį 10:48 val. ryto nukrito ant mėnulio ir sudužo.

Erdvėlavis aplink mėnulį skraidė kelias dienas, padaręs 54 apskridimus.

Kokiais tikslais tas erdvėlavis buvo paleistas į mėnulį, neskelbiama.

WASHINGTONAS.

Valstybės departamente yra žmonių, kurie tvirtina, jog kitų metų pradžioje Maskva užmęgs diplomatinis santykius su Izraeliu.

WASHINGTONAS.

Indijos premjerė Indira Gandhi laikysis Washingtone spalio 4 d. Paskutinį kartą Amerikoje buvo 1966 balandžio mėnesį.

Didelė Gauja Vagių Indianoje Suimta

Indjanoje, Lake apskrity, policija likvidavo gaują automobilių vagių.

Areštuoti penki įtarti asmenys. Jų skaičiuje yra vieno gazažo savininkas, trys sanitarijos departamento darbininkai iš Hammond.

Gary policija pranešė, kad areštuotieji yra jau padarę šimtus automobilių vagysčių šiaurinėje Indianoje.

Kaire Atnaujintas Procesas

Kaire trijų teisėjų specialiam tribunole atnaujintas procesas dvylikai asmenų iš 91 kaltinamųjų grupės už pasikėsinimą prieš prez. Sadatą.

Tų dvylikos kaltinamųjų tarpe yra buvęs viceprezidentas Ali Sabri, keletas buvusių ministrų ir veikėjų Arabų Socialistinės Sąjungos.

Kitiems suimtiems byla bus svarstoma vėliau.

Generalinis prokuroras reikalauja mirties bausmės buvšiam viceprez. Ali Sabri ir kitiems aštuonjems, o trims — visam gyvenimui kalėjimo.

Paleido Britanijos Ambasadorių Urugvajuje

Britų ambasadorius Geoffrey Yackston Urugvajuje laikytas teroristų "Tupamaros" organizacijos pagrobime aštuonis mėnesius praeitą savaitę paleistas.

G. Jackson buvo automobiliu nuvežtas prie katalikų bažnyčios ir išleistas į laisvę. Jacksono sveikata yra gerame stovyje.

"Tupamaros" rėroristai ambasadorių išleido į laisvę po pabėgimo 106 politinių kalinių iš kalėjimo.

Kadangi dėl tų kalinių Britų ambasadorius buvo įkaitas, tai išsilaisvinus kaliniams atpuo lė reikalas toliau jį laikyti nelaisvėje.

Tie teroristai dar turi keturis įkaitus nelaisvėje — tris Urugvajaus biznierių ir vieną Argentinijos pramonininką.

Pirma Kelionė Naujo Lėktuvo

Prancūzijos naujas lėktuvas "Concorde 001", prototipas žymiausio anglų — prancūzų keleivinio lėktuvo, pirmą kartą perskrido Atlantą, padarydamas 5,000 mylių kelią per 4 valandas ir 5 minutes.

Tas lėktuvas buvo sutiktas su didelėmis ovacijomis Cayenne, prancūzų Gajane ir kitur.

"Concorde" Pietų Amerikoje svečiuosis 12 dienų.

WASHINGTONAS.

Nixon administracija skelbia, jog Lotynų Amerikai nebus taikoma 10 procentų sumažinimas užsienio pagalbos, kaip yra numatyta kitiems kraštams.

TOKIJO.

Komunistinė Kinija apie Chruščiovo mirtį pranešė tik po trijų dienų ir be jokių komentarų.

Britanija ir Egiptas susitarė

KAIRAS. — Britanijos užsienio reikalų ministris Douglas Home pasirašė susitarimą su Egiptu, kad tie atlygins už nusavintą britų nuosavybę. Britų turty ne tiek daug buvo, kad susitarta apmokėti 5 mil. dolerių, bet tas faktas leidžia manyti, kad britų ir egiptiečių santykiai pagerės, ypač pagyvės prekyba.

Siaučia Uraganas Edith Floridoje

Miami, Fla.—Uraganas Edith siaurinėje Honduroje atsilvėpė į Belize miestą, kiek pavėlavęs, nes gyventojai buvo britų karėvių iš anksto evakuoti aukų nebuvo.

Prisikasė į banką

LONDONAS. — Britų slap-tajai policijai labai nemalonu, kad vagys pasikasė tuneliu į banką ir išnešė daugiau kaip vieną milijoną dolerių pinigais, o gal net du. Bankas buvo ant Baker gatvės, vienas blokas nuo namo, kuris labai žinomas ir aprašytas kaip tariamo detektyvo Sherlock Holmes būstinė. Vienas radijo mėgėjas atsitiktinai sugavo vagių pasikalbėjimą nešiojamais siustuvais ir užliarmavo policiją, bet ta nieko įjartino nerado, o vagystė paaiškėjo tik pirmadienį banką atidarius.

Sen. McGovern ir bombos

SAIGONAS. — Sen. McGovern lankosi Saigone ir kalbėjo miesto aikštėje, netoli katalikų bažnyčios, kai sprogo pora bombų, visai netoli jo. Senatorius išliko nesužeistas.

CHOLEROS LIGA

ŠVEDIJOJE

Svedijoje sveikatos ministeris pranešė, kad ligonė, sirgusi choleros liga, buv oligoninėje per dvi dienas pagydyta ir neliko tos ligos jokių pasekmių.

Ligonė buvo susirgusi sugrįžus iš Ispanijos.

Tai pirmas apsigimas cholera Svedijoje nuo 1918 m.

Egiptas Keičia Savo Konstituciją

Egipto gyventojams balsavimo keliu buvo duota teisė pasisakyti dėl pakeitimo konstitucijos.

Pagal balsotojų pageidavimus naujoje konstitucijoje turi būti laiduojama daugiau laisvių piliečiams ir turėtų būti moterų teisės sulygintos su vyrų teisėmis.

PORT AU PRINCE.

Haiti jaunasis prezidentas Jean-Claude Duvalier suorganizavo elitinę gvardiją, 570 žmonių batalioną savo asmeninei apsaugai ir paradams.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office
140 West 33rd Street, Chicago, Illinois — Telephone YArds 7-4781

SUBSCRIPTION RATES

In The United States per year	\$5.00
In Canada and all Foreign Countries per year	\$6.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros
UZSAKYMU KAINA

suvienytose valstybėse metams	\$5.00
Užsienyje metams	\$6.00

Mokomės iš Praeities

Kartais ir maži dalykėliai gali turėti didokos reikšmės mūsų gyvenime. Kasdieną mes susiduriame su visokiomis komplikuotom problemom, kurios paliečia ne vien mus, bet visą šalį, ir net platųjį pasaulį. Tačiau be jų dar yra ir visa eilė kitų, asmeninio ar visuomeninio pobūdžio reikalų, į kuriuos turime atkreipti savo dėmesį.

Daliniai, tai yra geras dalykas. Kuo dažniau mes susiduriame su panašiom problemom, tuo dažniau turime progą panaudoti savo išmintį ir sumanumą. Daugelis mūsų dar gerai atsimename, jog mažesni būdami ar sulaukę subrendimo amžiaus, mes sunkiai dirbome ir patyrėme nemažai vargo. Atvykę į šią šalį, nemokėdami kalbos ir be tinkamo amato, pergyvenome daug karčių dienų ir net metų, iki neprasimusiųm kiek aukščiau.

Tie vargai sykiu buvo mums ir gera mokykla. Jie mus užgrūdino, dvasiniai subalansavo ir padėjo iširti vieną svarbiausiųjų, visus mus paliečių, problemų, būtent tą, jog pasitenkinimą ir laimę suteikia ne tinginavimas, bet nuolatinis darbas ir šiaip koks nors naudingas užsiėmimas.

Bet tą tiesą mes dažnai pamirštame savo kasdieniniame visuomeniniame gyvenime.

Mus irgi pradeda suvedžioti moderninės idėjos, kurios skelbia, jog kuo mažiau dirbsime ir kuo daugiau turėsime laisvo laiko, tuo geriau jausmės. Tikrąją tiesą, ir vargiai ar kada nors bus.

Ryšium su tuo, mes norėtumėm suteikti keletą patarimų tiems mūsų tautiečiams, kurie įvairiais sumetimais šalinasi nuo bent kokios lietuviškos veiklos.

Taip darydami jie nuskriaudžia patys save. Bent kokios tos rūšies veikla gaivina mus, suteikia naudingą užsiėmimą ir pasitenkinimą, kokio nenupirksi ir už pinigus.

Iš savo pusės mes siūlome įsirašyti į Tėvynės Mylėtojų Organizaciją, kuri daug knygų išleidusi, o taip pat į Amerikos Lietuvių Susivienijimą, kuri veik kiekviename didesniame šio krašto mieste turi gerai veikiančias kuopas, kurios rūpinasi į šią organizaciją įtraukti kuo daugiau narių, apdrausti juos nelaimės atvejuje ir sustiprinti finansiškai, nepamirštant lietuviškų reikalų.

Palankūs Atsiliepimai

Zinomas ir vertinamas rytų Europos klausimams tirti leidžiamas "Osteuropa" žurnalas paskelbė platų Erik Thompsono straipsnį apie prieš 31 metus pradėtą Pabaltijo valstybių okupaciją.

Autorius nurodė į 1939 m. rugpiučio 23 d. Maskvoje, prie Ribbentropo — Molotovo sutarties prijungtą slaptą protokolą. Toliau, pasiremdamas patikimais šaltiniais, atpašakojo Pabaltijo kraštų okupavimo eigą. Atkreiptas dėmesys į tai, kad Sovietų Sąjunga deda pastangų 1949 m. įvykius Pabaltijy pavaizduoti kaip "tauty sukilimų prieš kapitalistinį jungą".

Tuo tarpu 1940 m. rugpiučio 4 d. Maskvos "Pravda" buvo paskelbusi Lietuvos delegatų į Maskvą atvykusiu "Stalinio saulės" atsivežti pareiškimą, kad senasis režimas buvęs nuverstas raudonosios armijos dėka.

Nurodęs į sovietų įvykdytus sutarčių laužymo faktus, Erik Thompsonas pabrėžė: "Trijų Pabaltijo valstybių likimas turėtų rūpėti mums visiems" ir priminė Edzard Shaperio žodžius:

"Jei kenčia vienas Europos narys, tai drauge kenčia ir visa Europa. Nė viena tauta negali ir neprivalo pasijusti esanti laisva, kol tebėra nors viena pavergta tauta."

APZVALGA

ISLEIDO BIOGRAFIJA

BUV. ŽYMAUS VEIKĖJO

DR. KAZIO DRANGELIO

Tik ką iš spaudos išėjo vieno ilgamečio ALT Sandaros kūrėjo dr. Kazio Drangelio atsiminimų knyga, pavadinta "Kūrybingasis Veikėjas Dr. Kazys Drangelis — jo gyvenimas ir darbai". Pagal paliktą medžiagą spaudai paruošė K. A. Girvilas.

Knygos leidėjai — Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga, Illinois Lietuvių Prekybos Rūmai ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Knygai išleisti nuopelnas teka dr. S. Biežiu, Adolfui Balašuniui ir Mykolui Vaidylai. dr. K. Drangelio testamentiniais palikėtiniais.

Knygos praraimė reiškia padėką veikiančios seseriai ponai Rožei Malings. Taip pat dėkoja visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie šios knygos išleidimo.

Knyga plačiai nušvieta dr. K. Drangelio visuomenę, politinę, o taip pat ir jo asmeninę veiklą. Knygoje ryškiai atsispindi jo lietuvių veiklos bruožai, kurie sudaro esminę jo knygos dalį.

Kazys Drangelis, gimęs 1888. 12.24, Medviršių kaime, Balbiariškio valsč. Mokėsi Mariampolėje, 1905 m. atvyko į Ameriką. Pradžioje dirbo pianinų fabrike, vėliau Illinois Central Railway įstaigoje, o 1908 m. pradėjo studijas Valparaiso universitete. 1913 m. Loyolos kolegijoje baigė ologijos mokslus ir Bridgeporte atidarė dantų gydymo kabinetą. Jis buvo Lietuvių daktarų organizatorius, dr. J. Šliupas tas dr. jos buvo pakeltas į garbės narius.

1914 m. Brooklyne jis įkūrė Tautinę Lietuvių partiją Sandarą ir buvo jos pirmininkas bei įsteigė Neprigulmybės Fondą, kurio buvo pirmininku. Vėliau iš to fondo jis pasitraukęs, suorganizavo Politinį Išdą. Įsitraukė į "Lietuvos" leidimą, bet be sėkmės.

1914 m. dr. K. Drangelio pastangomis įkurtoji Daktarų draugija turėjusi 40 narių, ruošdavo parodas, paskaitas, suruošdavo pasižymėjusių gydytojų pagerbimus. 1947 m. 4. 29 pagerbė buv. Lietuvos prezidentą Kazį Grinių. Dr. ja leido populiarų žurnalą "Gydytojų", kurį redagavo dr. S. Biežis.

Draugija turėjo "Tėvynėje" sveikatos skyrį.

Dr. Drangelis gražiai reiškėsi amerikiečių spaudoj. 1917 m. padėjo "The Chicago Daily Journal" už atspausdinimą jo straipsnio "The Case of Lithuania". "Mat, tuo metu teigiamas Lietuvos reikalų supratimas ir įvertinimas amerikiečių spaudoje buvo retas atsitikimas, nes stipresnė kitų tautų įtaka, o ypač lenkų, mus nustelbdavo, juo labiau, kad pastarieji mūsų tautinio atgimimo ir Lietuvos nepriklausomybės idėjai buvo priešingi, dažnai jai visoms išgalėmis kenkė" (psl. 23).

Dr. K. Drangelis didžiavosi buvęs pradžininkas, kūrėjas vidurio partijos — Sandaros. Jis šlėjos ir derinosi prie milžino Lietuvos patrioto dr. J. Šliupo, kurio pusėje buvo vien lietuvių reikalai. Jis tapo įkurtos partijos pirm. ir naujai įkurtos Autonomijos Fondo Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, jis įsitraukė į pinigų rinkimo akciją.

Rožės nuplaušos pavakari, užsilaikys bent 8 valandas ilgai, negu tos, kurios buvo nuplautos rytmečio valandomis, kai dar yra rasa.

Savo krašte ir tvoros žydi.

ir lietuvių šalpos darba 1925 m. K. Drangelis aplankė Lietuvą. Kaune didelį įspūdį jam padarė lietuvių kaiba operos Pikų Dama ir Carmen su K. Petrausku, Grigaitiene ir M. Rakauskaite.

Dr. Drangelis būdamas Lietuvoje džiaugėsi ir didžiai vertino atgimtantį lietuvišką gyvenimą, jos tautinį kultūrą, užsimojimus ateičiai atkurti visose srityse tikrą lietuvišką pulsą. Dr. Dangelis domėjosi visomis gyvenimo sritimis; ypatingai jam simpatinga buvo atgimusių Lietuvos kariuomenė, kuri apgynė jos nepriklausomybę. Jis labiausiai domėjosi atgimusių Lietuvos kariuomenės aviacija. Todėl ją aplankė ir su gausiu būriu aviatorių karininkų įsiamžino (psl. 44).

Po II pas. karo, rusams iš Lietuvos nesitraukiant dr. Drangelis su kitais lietuviai patriotais stoji į civilinę kovą dėl Lietuvos laisvės ir rūpinosi tautine ir kultūrine būties išlaikymu per Sandarą, Altą ir Prekybos Rūmus.

Beje 1919 m. dr. Drangelis buvo suorganizavęs Lietuvių Politinį Seimą ir Lietuvos Laisvės Varpo įsteigimą Chicagoje, bet sekančiais metais 7-tame seime New Yorke, tas fondas buvo likviduotas ir jo likusieji pinigai buvo perduoti Lietuvos Misijai.

Sandaros laikraščio darbus dirbęs sekr. M. V. Čekanauskas rezignavo, o jo pareigas perėmė K. J. Paulauskas, kuris dr. K. Drangeliui pranešė, kad pastarasis esąs nuominuotas į Sandaros prezidentus, bet šis nuo to atsisakęs. Jo raportą 12 seimas priėmė be diskusijų. Sandarą po seimo komentuoja: "Neužmirškime gerb. dr. K. Drangelio pareiktų žodžių: — "Geriausia dirbti Sandarą".

1927 m. 13-tas seimas įvyko Chicagoje. Kiek vėliau "Sandara" buvo perkelta Chicago, Pa. ėmus laikraštį redaguoti M. Vaidylai, visi to laikraščio reikalai priklausė nuo redaktorius, kuris tas pareigas sėkmingai eina ir dabar. —pr. šul.

KOMUNISTAI UŽTERŠIA

NET IR VANDENĮ

Inž. hidrotechnikas V. Sileika "Tiesoje" laisše redakcijai pareiškė susirūpinimą vandeni, nes daugybe jo nubėga perniek.

Inžinierius smarkiai kritikuoją Lietuvoje okupanto vykdomą vandens ūkio suregulavimą.

Pasirodo, dabar Kėdainiai nebeteri švaraus vandens, nes Nevėžio vandenį užteršia Panevėžio fabrikai, o Obelė — chemijos kombinatas.

V. Sileikos nuomone, Lietuvoj veikia per daug mokslinio tyrimo institutų bei jų padalinių.

Vieni rūpinasi ir skaičiuoja, kiek iš vandens galima gauti energijos, kiti — kaip išauginti žuvų, tretii — kiek atkarauti žemės ūkiui drėgnų plotų ir t.t. Esa, atėjęs laiškas vandens ūkio problemų sprendimą perduoti, į vienas tvirtesnes rankas.

Rožės nuplaušos pavakari, užsilaikys bent 8 valandas ilgai, negu tos, kurios buvo nuplautos rytmečio valandomis, kai dar yra rasa.

Savo krašte ir tvoros žydi.

PER * * * *
MANO * * * *
KOSTUVA * * * *

Senesniais Lajkais

— Neturiu supratimo, pone, Margi, kiek man kainuoja kariška tarnyba!

— Kokių būdu tas galėjo atitekti?

— Mano sūnų Baltrū pamėmė į kariuomenę. Pradžioje buvo pėstinikuose ir parašė laiška, kad prisiusčiau jam pinigų nusipirkti batus, paskiau sakė, jog perkeltas į raitelius ir jam reikalingas arkllys.

Prieš keletą dienų gavau žinią, jog jis jereis į laivyną ir turės pirktis laivą...

Rimta Priežastis

— Kaip tau ne gėra! Dar tik 10 valanda ryto, o tu jau esi girtas, girtutėlis!

— Tu man, brolau, turi atleisti... Aš neturiu, lajkrudžio.

TRYS BERŽELIAI

Atgaliniui vasariškų nuotaukų, pakartosime sekančią dainelę:

Gale lauko toli,
Trys berželiai stovi,
Trys berželiai svyruonėliai
Tarp savęs kalbas.

Kad bernelis būčiau,
Puikus artojėlis,
Savo gimtinės šalėlės
Vargelius aparčiau...

Gale lauko toli,
Trys liepelės auga,
Trys liepelės svyruonėlės
Tarpe savęs kalbas:

Kad mergelė būčiau,
Močiutės dukrelė,
Savo tėviškės vargelius
Drobelen suausčiau...

Vieną gydytojas škotas turėjo pacientą, kurio karštis siekė 107 laipsnių.

Gydytojas patalpino jį į savo beizmentą, kad apšildytų namą.

Kas Reikėtų Prisiminti

Lietuviška patarlė sako: "Kas savo prekę peikia, tą iš turgaus varo".

O kiek yra mūsų tarpe tokių, kurie be jokios atodairės įpeikia tą, kas nuosava ir lietuviška?

Lai kraščių Nusistatymą

Laikė divoro bylos svarstymo Londone, teisėjas paklausė 28 metų ponios Leverett kodėl ji trokšta persiskirti.

"Dėlto" — atsakė ponja Leverett, — "nes mano vyras reikalauja, kad šokčiau per langą iš trečio aukšto, įrodymui, kad jį myliu."

— Kuomet buvome susižiedavę, tai mane visad parveždavai namo su taksi, o dabar pasitenkini busu.

— Mieloji, aš taip didžiujuos tavimi ir noriu, kad tave pamatytų kuo daugiausia žmonių.

TINKAMA PRIEMONĖ

Mūsų senas paprotys vaikščioti yra viena geriausių priemonių apsisaugoti nuo širdies ligų.

Tas paprotys yra nebrangus, patikimas ir jį lengva išmokti.

Didžioji Kinijos sena buvo pastatyta III-čiam šimtmečiye prieš Kristų.

Prisiminimai

SODININKA

APLANKIUS

Lietuvoje daugiausia naudoja mas vaisius buvo obuoliai, nes obelys atsparios žiemos šalčiam, o obuoliai gerai išsilaiko net iki pavasario.

Daugiausia valgydavo žalius, bet daug šeiminingiųjų parašė laiškus ilgesniam laikymui išverdant obuolius; košės ir kompotus.

Tad nestebėtina, kad lietuviai ir šiame krašte daugiausia mėgsta obuolius, kaip žalius, taip ir paruoštus.

Daugelis išvažiuoja į laukus ir parsigabena jų bušelius. Vieną sekmadienį įvažiavę į laukus pakvėpuoti grynesniu oru, užsukome pas naują sodininką Vinčą Bigelį, kuris turi išsigijęs nemažą sodą su arti poros šimtų obelių.

Jų sodas randasi netoli Union Pier.

Nuo šviesų reikia važiuoti per geležinkelį iki Lakeside Rd., pasukti į dešinę ir važiuoti kokią mylią iki Kruger Rd., tada į kairę ir už koki pusmylio, kairėje pusėje kelio randasi sodas su nauju garažu.

Sode auga rudeninių veislių obuoliai, kurie prinoksta apie pabaigą rugsėjo mėn.

Si vasara buvo sausa, todėl ir obuolių augimas susilaukė, bet pastaruoju laiku daugiau iš kritus kritulių, obuolių augimas žymiai pagerės.

Šiame krašte sodininkavimas yra visai skirtingas negu Lietuvoje.

Būdinga, kad Lietuvoje obelys reikalauja mažiau priežiūros, reikėdavo mažiau priežiūros, reikėdavo nudžiūvusias šakas apipjaustyti, kamienus nubaltinti ir kiek nuvalyti šamamas, jei jų atsirasdavo, o sodo žemė yra naudojama augalų auginimui, žemė yra dirbama.

Čia sodo žemė kitiems tikslams nenaudojama, reikia sodą tręsti, naikinti žoles, purkšti obelis koki dvyliką kartų, kad išvengtų vaisių gedimo.

Nepurkštame sode visj vaisiai būna sugedę.

Siltame klimata įvairių kenkėjų žymiai daugiau.

Didžiausią problemą sudaro vaisių nuskyrimas, nes darbo jėga sunkiai gaunama ir brangi.

Kitas reikalas miesto žmogui nuvažjavus į sodą pasiskinti obuolių saviems reikalams, vien pramoga ir malonumas.

Kadangi dar buvo ankstybas laikas ir vaisiai dar neprinokę skininimui, tai skumo malonumą teko atdėti vėlesniam laikui.

Kadangi šiame krašte visj vaisiai būna purškiami kelis kartus, todėl nepatartina valgyti

vaisius gerai juos nenupluvus. —A. P-lis.

AR ATPĖSITE

ŠIAS MĮSLES?

1. Aplink pirtelę raudoni takeliai?
2. Tėvo diržas nesulenkiamas, močiutės skrynina neuždaro ma, sūnaus žjrgas nesulaikomas?
3. Didumo, kaip višta, sunkumo kaip plunksna?
4. Tūkstantis skylelių vie name tiltelyje?
5. Be kojų, o visur vaikšioja, bet po kišenės žmonėms landžioja?
6. Gardus, saldus, lėkštėn nepadedamas?
7. Ateina slapta, išeina viešai?
8. Trys stovėjo, tik vienas nuėjo?
9. Kai žemėje buvau — visų mindoma kenčiau, kai iš žemės išėjau — kietu akmeniu virtau, kai su draugais suėjau — baisioj ugnj degiau?
10. Padėk ant balto — baltas, padėk ant juodo — juodas, pastatysi — saulę pamatysi?

Blogi Rezultatai

Vienas studentas nusiskundžia kitam:
— Rašydavau laiškus savo merginai beveik kasdieną. Iš viso jų būsiu parašęs tik 130. O ar atpėsi, ką ji padarė?
— Tur būt nustojto atsakinėti ir tavo laiškus?
— Daug blogiau! Ji iškėję už išakanešio!

Jau išėjo iš spaudos įdomi, iliustruota, istorinio turinio knyga:

JONAS HUSAS

Toje knygoje vaizduojama to čekų didvyrio kovos už tikybinę ir politinę laisvę. Taipgi tilpsta Jono Huso laiškas Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui Vilniuje. Knygos kaina \$3.00.

Jei esate susidomėję čekų kovomis už savo laisvę, užsiskyrkite knygą apie JONĄ HUSĄ dabar.

Knygą JONAS HUSAS galima gauti

Sandaroje

840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

Mokamas už Vieną Mėnuo Certificate sukakus... Minimum \$5,000.00

Naujas sukurtas dividendų mokymas ir investavimo mokymas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D. Dividendi mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: FIRMAID ir KETVIRTAD. 9 P. M. iki 5 P. M. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 P. M. iki 5 P. M. SEPTAD. 9 P. M. iki 12 P. M. — Trečiad. uždaryta.

Karaliaučius - Rašytinio Lietuvių Žodžio Ir Apšvietos Pradininkas

Kalbėdami apie Mažąją Lietuvą, negalime užmiršti ir Rytprūsių sostinės — Karaliaučiaus.

Daug kam senesniosios mūsų kartos tekę asmeniškai Karaliaučių aplankyti, ar tai studijų, ar tai kokio verslo, ar pagalvotu konsolato patarnavimų reikalu.

Karaliaučius (Regiomontė, yok. Koenigsberg) yra šiaurinėj Sambijos, Sembos (pagal Būga), Zemijos (pagal Pakarklį) srityje.

Pati Sambija yra senosios Prūsijos sritis, kurią supa Baltijos su Kuršių marijom ir Priegliaus (Prieglos, pagal Anysą) bei Deimeno (Deimės) upės.

Sambiečiai yra prūsų lietuvių kilmės ir buvo apgulę su žemajiais naujai pastatyta (1252) Klaipėdos pilį.

Sambiečiai nuo 1260 m. įsijungė į didį Prūsų sukilimą, kuris tęsėsi 50 metų (ž. dr. Martyno Anso knyga: "Senprūsų laisvės kovos"). Knyga išleista Maž. Lietuvių draugijos lešomis.)

Sambiečiai išnyko XVII — XVIII amžiuje, nes išliejo administraciniai ir kalbiniai į Vokietiją, Prūsijos valstybę. Bet vardas Prūsija ar Borussia — Samland liko.

Reformacijos pasekoje kunigaikščio Albrechto globoje iš Sambijos, Karaliaučiaus sušvi-to lietuvių tautinio ir tikybinio atgimimo prošvaitės.

Atspausyta sambiečių tarme prūsų katekizmai, net du leidiniai, 1945 m. Sambiečių tarmė kiek skyrėsi nuo kitų senovės prūsų tarmių, nes jie buvo normanų pūdinėjami ir užkarjauti, o vėliau virtę net danų kolonija.

Kalbinis įtakavimas gyvoje kalboje buvo neišvengiamas.

Kas tie senprūsiai iš tikrųjų buvo senovėje kitiems buvo mūsų šė.

Garsusis romėnų istorikas Tacitas savame veikalė "Germania" kalba apie aiscius, kurie kalba sava kalba.

Tik jo tvirtinimas, kad sambiečių, aisciu kalba buvusi artima britonų kalbai, kaž kaip nesisiderina.

Gal jam pasjmaisė ir kokia normanų, skandinavių grupė?

Tolesnis jo tvirtinimas, kad aisciuose, reiškia Sambijoje, raudamas gintaras yra teisingas.

Jis gintarą vadino "glaesum", o graikų pirkkliai — "elektra". Mat gintaro yra ypatinga savybė: tam tikrus daiktus pritraukti.

Gintaras pritraukė, privilegio ne tik normanus, kurie gintaro neturėjo, bet ir kryžiuočius.

Kryžiuočiai kartą gintarą pamilė, jo eksploatacijos ir prekybos Sambijos pusiasalyje iš rnkų nebeišleido.

Net ir šiais pokario metais spaudos puslapiuose aptinkame rašinių apie paslaptinę Karaliaučiaus gintaro pilį, kurios iki šiol dar niekam nepavykė surasti.

Ji dingusi, o buvusi juk karaliu dovana.

Simboliniai ir Prūsijos galybė buvo susieta su Karaliaučiaus kryžiuočiu pilimi, kur buvo karūnuojami Krūsijos karaliai.

Net ir šiais pokario metais spaudos puslapiuose aptinkame rašinių apie paslaptinę Karaliaučiaus gintaro pilį, kurios iki šiol dar niekam nepavykė surasti.

Jie jam to vardo neprimtė. Miestas taip pavadintas čekų karaliaus Otokaro II garbei, kur jis nurodė kalnelį, kur statyti pilį, 1255 m.

Pilį, o vėliau apie ją miestą, įsikūrė prie pat jūros 8 km. atstul, abejuose Priegliaus (Prieglos) pusėje.

Sambijos "Tvankstėj", kur augo tvanki giria. Tūžėje žemė dar buvusi gerokai patįžusi.

Karaliaučiaus pilies nepavyko užimti ir garsiajam Prūsų sukilimui Herkui Monteji (arba Herkui Mantui pagal J. Grušą), nes jis buvo prie Karaliaučiaus sužeistas ir turėjo pasitraukti.

Neįstėsejo ir Vytautas Didysis savo kėslu, nors 1409 m. rimtai ruošėsi. Pats Vytautas buvo papuoles du kartu pas kryžiuočius į nelaisvę ir buvo gerai susipažinęs su anų laikų jų strategija.

Po Melno ežero 1423 m. taikos jis galutinai atsisakė nuo savų aspiracijų į savo tėvų palikimą, kuris siekias iki "Ossos".

TRANZITO UGSTAS

Karaliaučius buvo skatomas didmjesčiu naujaisiais laikais ir reikšmingas tranzito uostas, nes prieš II-jį pasaulinį karą tranzitas siekė iki 2 milijonų tonų.

Tranzitas iš Vakarų Vokietijos

Neramumai S. Airijoje tęsiasi. Cia matome gatvės kovas Ulsteryje.

jos buvęs nežymus. Daugiausia buvo pervežamos ūkinės prekės iš Gudijos, Ukrainos ir Lietuvos.

Nors Karaliaučius turi ir puikų geležinkelių tinklą, bet svarbiausias vandens susisiekimo kelias yra Nemunas, kuris jungiasi su Gilija Fridricho perkasu (kanalu ir Deimana (Deime)).

Nemunas vėl, kaip žinia sujungtas su Dniepru, Sčaros ir Oginskio kanalais.

Skara buvo vadinama senovėje ir Priegliaus (Prieglos) upė, nes ten nuškendusi Sambos (Sembos- žmona. Pagal tai ir upė buvusi pavadinta.

Karaliaučiaus uosto tranzito prekės prieš I-jį pasaulinį karą buvusios: grūdai, šėmenys, linai, kanapės, mediena, anglis ir kitos gabalinės prekės.

Kylant tranzitui, augo ir miestas bei jo gerbūvis.

Pridricho Vilhelmo I karūnacijos metu 1724 m. jis sujungtas po vienu herbu ir virto didmiesčiu. Visos senosios trys miesto dalys: Senamiestas, Loebenicha ir Kneiphof, susilijo.

KARO PASEKOS

Karaliaučiaus miestas kiek nukentėjo per Septynerių metų karą ir taip pat per Napoleono karus.

Napoleonas mjestui buvo uždėjęs arti 2 milijonų talerių ikon tribucijos, kuri miestą ilgai slėgusi.

Labjausiai Karaliaučius nukentėjo per II-jį pasaulinį karą.

Sunaikintas ne tik Senamiestis, čio gyvenamasis rajonas, bet ir

Iš Hartfordo

Bus įdomi L. A. P. Klubo Gegužinė

Rugsėjo 19 d., sekmadienį, Ljetuvių Parko (Lighthouse Grove Park) 60 metų sukakčiai atžymėti L.A.P. klubas tame pačiame parke, Est Hartforde, rengia įdomią gegužinę (pikniką).

Gegužinė prasidės 12 val. vidudienį ir tęsis iki sutemos — iki 9 val. vakare.

Nuo 4 val. po pietų bus šokiai, kuriems gros John Martino populiarus orkestras.

Svarbiausia, kad gegužinės metu bus galima laimėti penkis šimtus doerių su įėjimo biljetu.

Bus ir skanių lietuviškų valgių: dešrų su kopūstais, bulvių blynų ar kugelio ir kita.

zŽinoma, bus ir skanių gėrimų šios sukaktės proga.

Tad visi Hartfordo ir apylinkių miestų ir vietovių lietuvių prašomi gegužinėje gausiai dalyvauti.

Malonėkite atšvesti ir amerikiečių ateiikit, atvažiuokite — nesigailėsite.

Pasigėrėsite gražaus parko žaluma, Connecticute upė, piau klančiais laiveljais: pasišnekučiuosite su seniai matytais draugais — atsigalvinsite.

—Jonas Be'mefas

—M. N.

Laiškas iš Lietuvos

Vienas tautietis savo laiške iš Lietuvos pateikia įdomių žinių apie vietines kainas.

"Už 50 dolerių, kuriuos atsiuntėte, Vilniuje nusipirkau tris rankinius radijo aparatus ir rankinį laikroduką, o ką tuos daiktus pardaviau, tai gavau iš viso 200 rublių".

Iš Hartfordo

Bus įdomi L. A. P. Klubo Gegužinė

Rugsėjo 19 d., sekmadienį, Ljetuvių Parko (Lighthouse Grove Park) 60 metų sukakčiai atžymėti L.A.P. klubas tame pačiame parke, Est Hartforde, rengia įdomią gegužinę (pikniką).

Gegužinė prasidės 12 val. vidudienį ir tęsis iki sutemos — iki 9 val. vakare.

Nuo 4 val. po pietų bus šokiai, kuriems gros John Martino populiarus orkestras.

Svarbiausia, kad gegužinės metu bus galima laimėti penkis šimtus doerių su įėjimo biljetu.

Bus ir skanių lietuviškų valgių: dešrų su kopūstais, bulvių blynų ar kugelio ir kita.

zŽinoma, bus ir skanių gėrimų šios sukaktės proga.

Tad visi Hartfordo ir apylinkių miestų ir vietovių lietuvių prašomi gegužinėje gausiai dalyvauti.

Malonėkite atšvesti ir amerikiečių ateiikit, atvažiuokite — nesigailėsite.

Pasigėrėsite gražaus parko žaluma, Connecticute upė, piau klančiais laiveljais: pasišnekučiuosite su seniai matytais draugais — atsigalvinsite.

—Jonas Be'mefas

—M. N.

New York, N. Y.

New Yorko mjeatas tęsiasi į pietų į šiaurę 36 mylias.

Kiek tas liečia iš vakarų į rytus, tai jo plotis nuo Rjchmand (Statern Island) iki užsibaigimo Queen siekia 25 mylių.

Po Florida Pasizvalgius

Iš Clevelando, Ohio, į Floridą išvykome automobiliu ir padarėm į abi puses apie 3,300 mylių. Pravažavome Ohio, Kentucky, Tennessee, Georgia valstijas, kol pasiekėme Floridą. Ten vykdamai važjavome Floridos rytinių pakraščiu, nuo Jacksonville ligi Miami Beach, o grįžome vakariniu pakraščiu per St. Petersburgą ir Tampa.

Idomesnė buvo rytinė pusė, kuri daugiau apgyventa, ten daugiau miestelių ir atrodo turtingiau žmonės gyvena.

Miami Beach pasiekėme tik su viena nakvyne pakely. Keliai visur labai gerj ir nebuvo labai apkrauti, mašina traukė gerai. Visur, išskyrus miestelius leidžiama važiuoti 70—75 mylias per valandą.

Floridos valstija mums atrodė skurdžiai, Mudu užpuolė uodai, nuo kurių neįmanoma apsiginti. Pakelių gamta skurdoka, viskas nurodė, vanduo telkšo, nuo gaisrų medžai apdegę. Paukščių nedaug matyti. Pakely matėme primityvių namuku, dengtų palmių lapais, sienų kaip ir nematyti. Ten judėjo žmogystos, atrodė, kad juose indėnai gyvena.

Pajūrio miesteliai atrodo kaip Atlantic City, arba New Jersey. Krautuvisė visko pilna, kainos aukštos. Visur pardavinėjami suvnyrai, dovanos.

Apisistojome 8 kambarių name prie jūros, ponų Petravičiū rezidencijoje. Pnia Petravičiūnė yra mano žmonos gimnazijos draugė. Ten išgyvenome 8 dienas. Nuėjus maudytis, vanduo buvo šlitas. Jūros dugnas ir pakrantėje — smulkus smėlis.

Su ten gyvenančiais p-nais Seputčiais, Leonajis viena sekmadienį vykome į Lietuvos klubą, kur visus nemokamai alučių pavaišino, o už pietus mokėjome po pusantro dolerio. Klubo namas gana erdvus. Čia klube sutikome daug lietuvių, jų tarpe buvo Valentinas Saladžius iš Mjami, Povilas Lingis iš St. Petersburgo ir kt. Susipažinom su klubu pirmininku Viktoru Krausu, vicepirm. Juozu Gužau sku, P Stivensu. Paskarasis parvedė visų dainavimą: Ar aš tau sesė nešakiau ir Bijūnėjis gražus.

Svečių tarpe buvo Mr. Nugent, buv. prez. Johnsono žento brolis, kuriam sudajnavome ilgiausių metų. Klubas gražiai tvarkosi. Mes palinkėjome vadybėj geros sėkmės, o jie mudiem — gero vėjo.

Sekantį rytą vykome Floridos vakariniu pakraščiu. Būdami Miami Beach aplankėme didžiausią akvariumą su delfinais, ruoniajais, banginiaijs ir kt. jūros gyvūnais. Yra ir paukščių, bet jų nedaug. Prie akvariumo buvo išsiriakvė apie 60 flamingų ir kt. paukščių, kuriuos treneris švilpuko pagalba kaip kareivius komanduoja. Aplankėme ir papugų vietoje, kurios nebuvo taip įdomios. Apžiūrėjome ir planetariumą. Viskas gražiai ir lüksusiniai įrengta, bet nėtrūksta ir viokių niekučių. Aplankėme vandens sporto vietoje, kur vyksta akrobatika. Sužinojome, kad ten daro filmas vandens sporto akrobatikos.

Apie St. Petersburgą apylinkės gana žemos, visur vanduo veik lėja; ant krantų ir visur supa vandenys. Tiltu puvykome į Trežuri salą, kuri yra 15 mylių ilgio ir 150 p. aukšče.

Tampoj apžiūrėjome lietuvių klubą, aprodė p. Ragelis. Čia apžiūrėjome garsųj Bush Garden, kur yra lyg nebaigtas zoologijos sodas, su paukščiais ir gyvulijais. To sodo vidury yra Budveiserio' alaus fabrikas ir garsus savo prabanga ir didelėm kainom restoranas.

Sustojome restorane "Kabop Tree" kur yra labai senas medjis. Labai retas savo menine statyba, skulptūromis, salų gausumu ir jų įrengimais, baldų ir indų įvairumu, žalumynų alėjomis ir fontanų nepaprastumu.

Po dviejų savaitių kelionės, pavakary atsiradome Clevelande. Daug ką matėme, nors pavargome, bet kelione esome patenkinti. —S. ir V. Rutkauskai.

Apie St. Petersburgą apylinkės gana žemos, visur vanduo veik lėja; ant krantų ir visur supa vandenys. Tiltu puvykome į Trežuri salą, kuri yra 15 mylių ilgio ir 150 p. aukšče.

Tampoj apžiūrėjome lietuvių klubą, aprodė p. Ragelis. Čia apžiūrėjome garsųj Bush Garden, kur yra lyg nebaigtas zoologijos sodas, su paukščiais ir gyvulijais. To sodo vidury yra Budveiserio' alaus fabrikas ir garsus savo prabanga ir didelėm kainom restoranas.

Sustojome restorane "Kabop Tree" kur yra labai senas medjis. Labai retas savo menine statyba, skulptūromis, salų gausumu ir jų įrengimais, baldų ir indų įvairumu, žalumynų alėjomis ir fontanų nepaprastumu.

Po dviejų savaitių kelionės, pavakary atsiradome Clevelande. Daug ką matėme, nors pavargome, bet kelione esome patenkinti. —S. ir V. Rutkauskai.

"S U P U V U S I"

"SANTVARKA"

Laikraščiuose pasitaiko įvairių neįtikėtinų ir arti tiesos aprašymų, nes prie dabartinės santvarkos yra įvairių galimybių, todėl ir sekanciam aprašymui galima daleisti.

Du hipiai einą gatve, abu apaugę ilgais plaukais ir hiplėkai apsiirengę, o galvas susijuosė indėniška juosta.

Berniukas cako mergaitė: — Aš einu pasiminti savo darbą čekį. Tada sustosiu universitete pasifkrinti dėl ko man neprisiunčia federalinės valdžios skirtą mokimuisi čekį.

Po to aš pasiimsiu skirtus majo ženklius. Tuo tarpu tu nueik ir neapmokamą klinišką padaryti tyrimus ir pajmk mano akinius iš sveikatos centro ir grįždama sustok šalpos departamente pratęsti šalpos gavimą.

Po to aš penktą valandą sušitiksiu ir efičim demonstruoti prieš supuvusių santvarką. AP.

Visi vienos motinos vaikai, bet ne visų vienodi takai.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYT. TAURAS

Gdytojas ir Chirurgas
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas: 2652 West 59th Street
Tel.: PR 8-1223
Val.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 v. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

Chirurgas
2454 West 71st Street
Ofiso telef.: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telef.: GIBSON 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel. HE 4-2123; jei neatsiliepia, tai GI 8-6195.

Tel. of.: 847-5800; rez. PR 8-4250
DR. V. VILEIŠIS

Gdytojas ir Chirurgas
756 West 35 Street
(Kampas Halsted ir 35-os gat.)
Priėmimo val.: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 v. v. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

DR. ANNA BALIŪNAS

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos. Pritaiko akinius
2858 West 63rd Street
Ofiso telef.: PROsPECT 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-3076
Val.: kasdien nuo 10-12 val. iš ryto ir nuo 7-9 v. v. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

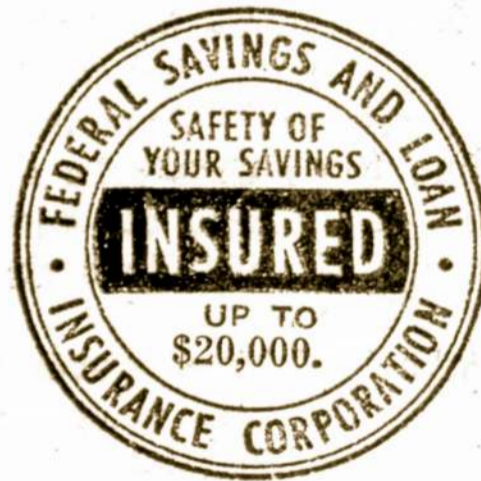
DR. S. BIEŽIS

Telef.: PROsPECT 7-1717
Gdytojas ir Chirurgas
3148 West 63rd Street
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8; tikslai antrad. ir penkt. Treč. ir sekm. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 West 66th Place
Phone: REpublic 7-7888

DR. P. STRIMAITIS

Gdytojas ir Chirurgas
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8288
Val.: 2-8 val. vak. Penktadien. dienomis ir trečiand. uždaryta. 10-12 ir nuo 2-8 v. v. Sekma-

Chicago Savings and Loan Association

- ★ AR JŪSŲ NAMAS YRA DĖL JŪSŲ ŠEIMOS PER MAŽAS?
- ★ AR JŪSŲ PEČIUS YRA PER SENAS?
- ★ AR JŪS NORITE, KAD JŪS IR JŪSŲ ŠEIMA ATEINANT VASAROS KARŠČIAMIS KVĖPUOTŲ GRYNŲ SALTU ORU?

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bile kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis išlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

BILE KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES I:

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSN.

Phlomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345 - 6

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108 - 9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

SVEIKATA BRANGUS TURTA

Patarimai AKYS PARODO AR- TERIJŲ SUKIETĖJIMĄ

Pagal Heart and Lung institu-
to duomenis, apie 40.000 žmonių
nepasiekusių 45 m. amžiaus gau-
na širdies priepuolius ir apie
15.000 nuo to miršta.

Minėto instituto vedėjas dr.
Levy pataria jaunesniems, ne-
gu 45 metų dažnai pasižiūrėti
į veidrodį ir patikrinti akis pa-
čiam.

Jeigu pasišvietus su lempute
į akį prieš veidrodį matote prie
baltosios akies obuolio aplink
rageną (spalvotą dalį akies) gel-
svai - pilka žiedą, pataria tuo-
jau kreiptis pas gydytoją, nes
tai parodo, kad jau turite už-
kietėjusias arterijas

Ragenoje gelsvai - pilkas lan-
kas parodo, kad turite kraujuje
perdaug riebalų - cholesterolio!

Pas jaunas žmones nesulau-
kusius 45 metų amžiaus yra pa-
vojaus ženklas ir pagal minėto
gydytojo teigimą 50 proc. gau-
na širdies ataką.

Į minėtą akies pasikeitimą,
gydytojai atkreipė dėmesį tik
prieš keletą metų, nors pastebė-
tas seniai.

Ragenoje pasidaręs žiedas ne
trukdo matomumui, bet jei jis
atsirado nepranyksta.

Kraujo indai akies obuolyje
ateina į rageną, kur jie suda-
ro labai plonučius siūlelius.

Manoma, kad esant kraujuje
perdaug riebalų, cholesterolis
susėda ir pasilieka tose plono-
se gyslelėse, sudarydamas pilk-
svą žiedą

Pas vyresnius žmones toka
žiedas atsiranda dėl senėjimo
proceso ir nebūtinai yra pavojau-
s ženklas.

Pas juodosios rasės žmones
ragenoje minėtas žiedas atsiranda
dažniau ankščiau ir neturi ryšio
su kraujo indų sukietėjimu.

Dr. Levy tvirtina, kad aukštas
kiekis cholesterolio kraujyje
turi ryšį su arterijų skleroze
arba kraujagyslių sukietėjimu.

Kada gyslose susirenka daug
nuosėdų ant arterijų sienelių,
širdis nebegausi užtekintai
kraujo, sudaro pavojų gauti
kraujo užsikimšimą.

Todėl patariama stengtis su-
mažinti cholesterolio kiekį krauj-
je, kad sumažinti galimybę
širdies priepuolių

Sėkmingiausia priemonė su-
mažinti kraujo riebumą, perėti
prie tinkamos dietos. —Ap.

KRAUJAGYSLIŲ

TRŪKIMAS

Perdaug suveržtų diržai, siau-
ri batukai, o taip pat ilgas sto-
vėjimas vienoje vietoje, paska-
tina trūkimą mažutėlių kraujag-
yslių, kas gali sukelti tam tik-
rą komplikacijų kofose.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

KAS DARYTINA

UZTERSTAMORUI ESANT?

Oro užteršimas susidaro ten,
kur nėra arba labai mažas vē-
jas, šilto oro masė susidaro vir-
šutiniam sluoksny užblokuo-
damas šaltesnį užterštą orą,

esanti žemai.

Dūmai, dulkes ir užterštas
oras negalėdamas pajudėti —
pasigkleisti dėl stokos vējo, pa-
siekia aukštą užteršimo laipsnį
pavojingą sveikatai turintiems
chroniškus negalavimus.

Aplinkos Apsaugos agentūra
paruošė patarimus, kurie ypač
skirti sergantiems širdies ir kvė-
pavimo organų negalavimais ir
kurie ypač sunkiau pergyvena
didesnį oro užteršimą.

Patariama kiek galima laikyti
viduje uždarius langus, ven-
ginti važinėjimų užkėlimtais
keliais.

Sumažinti vidaus oro užterši-
mą, nerukyt ir vengti priūkytų
vietų.

Vengti didesnį įtempimo rei-
kalaujančio apkrauto krėpavi-
mo, o žiemos metu vengti šal-
čio.

Taipgi patariama šildymo ir
šaldymo sistemose įtaisyti spe-
cialius filtrus įšalymui užterš-
to oro, kur tas galima.

Turintiems bronchitą arba em-
fizemą patariama mlti vaistus
tuoj pat pajutus pablogėjimo žen-
klus, žinoma, iš anksto pasita-
rus su savo gydytoju.

Aplinkumos Apsaugos agen-
tūra sako, kad gydytojai primig-
tinais patartų savo chroniš. ser-
gantiems ligoniams, kad jie kai-
ku pajmty skiepus nuo flue —
slogos, gripo.

Tyrimais yra nustatyta, kad
širdies priepuolius turėjusieji,
žymiai sumažina galimybę gau-
ti antrą priepuolį, jeigu jie mē-
ta rūkyti arba žymiai su ma-
žina, taip nurodo American
Heart Assn.

Tyrimai Dublīne parodė, kad
ligonis turėję širdies priepuolį,
penkių metų mirtinumas bu-
vo 18 proc. pas metusius rūky-
mą, palyginant su 34.5 proc. pas
tuos, kurie nemetė rūkyti.

—A. P. Lis.

P. S. Mums atrodo, kad mini-
ma agentūrą pirmiausia turėtų
federalinei valdžiai patarti, kad
uždraustų miestuose važinėjimą
su nevalytiu benzjnu trokams,
kad greičiau pereitų prie elekt-
rinių automobilių. Tada mažiau
būtų oro teršalų.

Jūs Klausiate — Mes Atsakome

K A I P S U M A Ž I N T I N U O Š I R D I E S P R I E- P U O L I Ų P A V O J Ų ?

Po ilgusių tyrinėjimų, Ame-
rikos širdies draugija paskelbė
savo žurnale, jog kuo mažiau
suvartosite riebalų, tuo labiau
padidinsite galimybę apsisaugoti
nuo širdies atakų.

Turint tą galvoję patarjame
vartoti augalinį aliejų vietoje
taukų ar svjesto.

Anksčiau šis nurodymas bu-
vo teikiamas tik tiems, kurie
jau buvo ištkiti širdies atakos
arba perdaug sveria, dabar gi
surasta, jog mažesni kiekiai rie-
balų privalėtų sumadoti visi se-
nesnio amžiaus žmonės.

Tačiau tai dar ne viskas. Pa-
vojų nuo širdies atakos gali
taipgi sumažinti lengvesni fizi-
škai darbai, vengimas nuolatin-
nių rūpesčių ir linksmesnė nuo-
taika.

Sukreilis (sacharinas) — yra
kristolų formos medžio dervos
(smalos produktas).

Cukreilis yra 100 kartų salde-
snis už cukrų.

Pasitikėdamas savo mokinių sugebėjimais, Bernard Crandall, važinė-
jimo vienračiu mokytojas Detroit, atsigulė ant žemės, kai du jo auk-
lėtiniai šoko per viršų su vienračiais.

KOKIĄ REIKŠMĘ

VITAMINAS C

MŪSŲ ORGANIZME?

Tenka pabrėžti, kad vitamini-
nas C atlieka mums daug gero
suteikdamas.

Pirmiausia, jis saugo mus
nuo įvairių infekcijų; jis yra
vienintelis apgynėjas nuo škor-
buto ligos.

Šio vitamino trūkumas gali
sukelti įvairius kraujavimus iš
nosies arba viduriuose.

Nepakankamas kiekis vitami-
no C mūsų organizme paskatina
dantų puvimą, džioviną odą, su-
mažina fizinį pajėgumą.

Yra nustatyta, jog sveikam
žmogui reikalinga kasdieną 100
miligramų vitamino C.

Įvairių ligų atvejais šio vita-
mino norma žymiai padidina-
ma.

C vitamino yra daržovėse, ža-
liumynuose bei uogose.

Jo yra taip pat pieniškose
produktuose, kepenyse, jautie-
noje, nors ne tiek daug, kiek
daržovėse ar uogose.

Pvz., jeigu kiek imti pagal
svorį, tai juodieji serbentai tu-
ri savy 300 skylių daugiau vita-
mino C, negu pienas.

Bet apsaugojimui vitamino C
daržovėse reikia prisilaikyti se-
kančių taisyklių:

- 1) Daržovės ruošti ir patie-
kalus gaminti prieš pat val-
gymą;
- 2) Daržovės dėti į verdantį
vandeni, nes jame yra mažiau
oro;
- 3) Virti daržoves uždengta-
me aljuminame arba emaliuo-
tame puode;
- 4) Pagamintus daržovių pa-
tiekalus laikyti ne ilgiau pas-
arhos valandos;
- 5) Skystį, kuriame buvo ver-
damos daržovės, suvartoti sriu-
boms.

Bet kad mes gautumėm pak-
kančią kiekį vitamino, neuž-
tenka jų gauti su maistu, reikia,
kad ir mūsų virškinimo apar-
tas — skilvis tinkamai atliktų
savo pareigas.

Taigi, nieko nepakenktų ir
tą laiką nuo laiko patikrinti pas-
gydytoją.

Verta Žinoti, Jog..

VYRESNIO-AMŽIAUS

ŽMONĖMS ŽINOTINA

Dr. Hokard Snyder, buvęs
asmensinio prezid. Eisenhowerio
gydytojas, patiekė tokių patari-
mų žmonėms, kurie jau peržen-
gė 60 metų amžiaus:

1. Nesišalink darbo. Mūsų

kūnas stiprėja, ką nors veikiant
ir silpnėja tinginėjant ir ne-
simankštinant.

2 Du didžiausi senesnio am-
žiaus priežastį yra vienatvė ir
pajautimas, jog esi nereikalingas.

Todėl kiekvieną dieną atlik
kokį nors darbą sau ar ki-
tiems.

3. Saugokis nutukimo, nes
tas sutrumpina žmonių gyve-
nimą.

4. Nesijaudink ir neimanuok
dėl kiekvieno patirto nesmagu-
mo.

5. Valgyk su sąjū ir žiūrėk,
kad maistas būtų įvairus.

6. Palaikyk savyje gyvą nuo-
taiką, dalyvausk pramogose ir
draugiškose sueigose.

A R R E I K A L I N G A S

P O I L S I S P R I E Š

V A L G I ?

Daugelis žmonių kenčia nuo
taip vadinamo nervingo virški-
nimo (nervous indigestion).

Pirmiausia reikia prisiminti,
jog virškinimo kokybė priklauso
daug nuo to, kiek poilsio gau-
name nakties metu ir kaip pra-
leidžiame dieną.

Nervingą virškinimą sukelja
ne tas, ką suvalgome, bet kada
ir kaip valgome.

Jeigu esame nuvargę, sujau-
dinti ar susirūpinę, tai nelauki-
me, kad ir mūsų skilvis norma-
liai veiktu.

Tokiu atveju, būtų geriau pa-
laukti ir pailsėti bent 15 mi-
nucių.

Taip pat patartina įsgerti sti-
klą vaisių ar daržovių sunkos,
o dar geriau — puoduką šilto
buljono.

JŪS KLAUSIATE, —

K A S D A R Y T I N A,

K A D K R A U J O A P Y-

T A K A P A G E R Ė T Ų ?

J. P-dis, iš Detroit, Mich., kla-
sija:

"Kodėl gydytojai ligoninėje,
tuojau po operacijos verčia vai-
kštinti, netgi atširėmus į slau-
gę, kuomet jis dar nėra kaip rei-
kiant sustiprėjęs?"

A T S A K Y M A S

Taip yra daroma pagreitintą
kraujo cirkuliaciją ligonio or-
ganizme.

Ilgnesnis gulėjimas po operaci-
jos lovoje kartais sukelia venos

uždegimą — 'phlebitis', o tas sa-
vo keliu sulėtina kraujo apyta-
ką ir 'paskatina formavimąsi
kraujo krešulio (blood clot).

Todėl atliekami pasivaikšči-
ojimai tuojau po operacijos pa-
deda to vjsko išvengti.

Seniau, po apendicito opera-
cijos, ligoniu buvo draudžiama
pasijudinti net per dešimtį die-
nių, dabar jis raginamas atsise-
sti po 24 valandų apleidus opera-
cijos kambarį.

Po kelių dienų jis išvedamas
pavaikščioti, o savaitei prabė-
gus, jis keliauna namo.

Bet žmonės, kurie ilgai sėdi,
o mažiau juda, irgi gali išvysty-
ti kraujo krešulį.

Štai kodėl senesnio amžiaus
žmonėms patariama daugiau
pasivaikščioti ir nepraleisti išti-
sų valandų pre televizijos arba
kokį nors žaidimų, kur nejudaa.

K A I P P A S I G Y D Y T I N U O R E U M A T I Z M O ?

Reumatinės arba arthritis li-
gos buvo ir tebėra plačiai pa-
sklidusios.

Siame krašte vienas iš 15 as-
menų serga vienokia ar kitokia
ios rūšies liga.

Cortjsono išradimas 1941 m.
paskatino nuodugnesnius tos li-
gos grupės tyrimus.

Ligonis žino, kad jis serga
reumatizmu, tačiau gydytojiui to
neužtenka, kad pradėtų gydy-
mą.

Gydytojas turi žinoti su ko-
kios rūšies reumatine liga jis
turį reikalą.

Jeigu tas nebus aiškiai nustat-
yta, pilnu tikslumu, tai gydy-
mas, ne tik nepagerins sergan-
čio stovio, bet gali dar pablo-
ginti.

Moderninė medicina priskaito
apie porą simtų skirtingų rū-
šių reumatinę ir arthritis ligų,
kurios turi savotiškus pavadi-
nimus, bet daugumą jų sudaro
kaujų junginių ar kremzlių už-
degimai ar pakrikimai.

Zymesni tų ligų simptomai
yra sąnarių sustingimas, skaus-
mas, patinimas, o kartais ir
odos paraudonavimas.

Skausmai būna įvairūs, nuo
mažai juntamų iki aštrių, kaip
'peiliu skrodžiamų'.

Įvairios rūšies bakterijos gali
sukelti sąnarių uždegimą ir se-
kančiais po jo komplikacijas.

Kartais tas bakterijas bando-
ma sunaikinti įsvirkštimais, ma-
žaisi, karštais kompresais, kurie
paskatina kraujo cirkuliaciją. O
kai kuriais atvejais griebiamasi
operacijos.

Kartu su tuo, sergantiems pa-
tariama dažniau pailsėti, valgy-
ti balansuotą maistą, kuriame
būna pakankamas kiekis vita-
minų A ir C, vaisių, daržovių,
pieniškų produktų ir pan.

Yra gaminama daugybė vai-
sčių nuo reumatizmo arba arthri-
tis, bet daugumą jų naudojamos
tik tam, kad sumažintus skau-
smą.

Kaijinimai, elektros srovės pri-
taikinimas, karštos vonios, ma-
sazai ir daug ktų priemonių nau-
dojama prieš šias ligas.

Bet daug ką gero padarytų
sau ir pats ligonis praleidamas
daugiau laiko gryname ore, sau
saulės spinduliuose, mažiau rū-
pindamasis, stiprindamas savo
organizmą atsparumą, šilčiau
apsirengdamas žiemos metu,
patikrindamas dantų stovį ir
pan.

Dabar gal jūs paklausite: kas
gi sukelia reumatizmo ir arthri-
tis ligas?

Priežasčių gali būti įsokiu:
sužėdymas, paveldėjimas, infek-
cija, alergija, auglys (tumor),
trūkumas tam tikrų vitaminų,
fizinis susilpnėjimas, rūpesčiai,
nuovargis, nervingumas ir eilė
kitų.

Kaip jau minėjome ankščiau,
tik sąrašes tikrą ligos priežastį,
gydytojas gali sėkmingai pra-
dėti kovą su ja.

C H A R A K T E R I N G O S

P A T A R L Ė S A P I E

Ž M O G A U S L I G A S

Liga ateina per langą, o įsė-
jina per adatos skylutę (ara-
bų).

Nėra vaistų tam, kuris nusle-
pia savo ligą. (prancūzų)

Ugnies, ligos ir saugų nepa-
lik nė pėdsako. (bulgarų)

Prie nusilpusio visos ligos
bando prikibti. (vokiečių)

K A S S U K E L I A

G A L V O S S K A U S M U S ?

Daug yra vaistų nuo galvos
spausmų, bet pirmą negu juos
naudojus, reikia žinoti tikrąją
priežastį.

Galvos skausmą gali sukelti
nuovargis, aukštas kraujo spau-
dimas, blogas regėjimas, neural-
lija, inkstų uždegimas ir daug
kitų priežasčių, kurių priskaity-
ta net 203!

Bent pusė ligonių, kurie at-
silanko į gydytojo ofisą, nusi-
skundžią skausmu galvoje.

Kartais tie skausmai greitai
atsiranda ir greitai pranyksta,
Tačiau jeigu tje skausmai daž-
nai pasikartoja ir ilgiau užsitę-
sia, tai jau reikia atkreipti į tai
rimtesnį dėmesį.

Zmonės, kurie perdaug ner-
vuojausi ir jaudinasi, tampa au-
koms aštrų skausmų gal-
voje

O juos sukelia perdidelis įssi-
tempimas ir susitraukimas krau-
jo gyslelių smegenyse.

Kai kurje žmonės yra alergi-
ki tam tikriems maisto produk-
tams, kaip tai kiaušiniai, pienai,
šokoladui ir pan.

Suvalgę bent ką iš tokio
maisto, jie pajunta skausmą
galvoje,

uos -oiiiiijijetaon uuull yeeēē
Ryšium su tuo verta įsidėmē-
ti štai ką: galvos skausmai yra
įspėjimas, jog kas nors negero
yra mūsų organizme.

Todėl vietoje bandžius nura-
minti smarkesnius simptomus
kokjomis nors pilulėmis, patar-
tina kreiptis pas gydytoją, ku-
ris bandys surasti tikrąją jų
priežastį, o toji gali būti kok-
nors rimtesnis negalavimas.

K O K I Ą P A G A L B Ą

T E I K T I N A S T A I G I A I

S U S I R G U S ?

Metiniam "The American Col-
lege of Surgeons" susirgime,
kuris įvyko Chicagoje, buvo
daug kalbėta ir apie suteikimą
pagalbos žmogui, kuris staiga
suserga.

Dabartinė tokio aptarnavimo
sistema nėra tobula.

Iš 30,000 ambulanų šjoje šas-
tyje daugumą jų neturi reika-
lingų įrengimų ir išlavintų sa-
nitarų.

Ambulanu pasinaudojimas
vidutiniškai kaštuoja \$50, kas
yra gana brangu.

Pagaliau greitas lėkimas mie-
sto gatvėmis tik labai retais at-
vejais yra reikalingas.

J U O K A S Y R A N A U-

D I N G A S Ž M O N Ė M S

Tur būt esate girdėję patarlę:
'Juokis ir pasaulis juokis su
tavim: verk ir verkis tik tai pats
vienas'.

Juokas yra sveikumo apsireit-
čiausiai kuom nors serga.

Kas visai nesijuokia, tas grei-
škimas.

Nedrauskite vaikams, kad ir
gargiau pasijuokti, nes tas pa-
deda žmogaus organizmui, ypa-
tingai plaučiams, gerkles mu-
kulams ir prablaivimui pro-
to.

Dažnai girdjme užmetimą,
jog tas ir tas ilgai nemoka 'liū-
dėti kovą su ja.

ko nelaimė.

Tikrenybėje gal jis ir giliai
jautė skausmą, bet gyvybės pa-
ėgos neleido tam plačiai pasi-
reikšti.

Linksnumas padaro malon-
nesni gyvenimą mums ir ki-
tiems.

Ivairenybės

JUODASIS MĀRAS

L I F T U V O J E 1 3 4 0 M.

Išmirė Apie Trečdalis

Gyventojų

Viespataujant didžiam ku-
nigaikščiui Algirdui, 1340 me-
tais, tą kraštą buvo pasjėkęs
uodasis maras, kurį žmonės va-
dina 'juodąja giltine'.

Užsikrėtę, pradėdavo vemti
krauju, o trečią dieną pajuo-
duodavo ir mirdavo.

Toji baisi liga prasidėjo Kjni-
joj, iš ten pasiekė Siriją, Egip-
tą, Italiją, Angliją ir pagaliau
Lietuvą.

Pakelėjais ji nusinešdavo šim-
tus tūkstančių žmonių.

Užsilikę užrašai parodo jos
siautimą Ljtuvoje.

Ištosios sūdybos tapo tos ligos
aukoms.

Zmonės bėgo, slaptėsi miš-
kuose.

Sergančiųjų nebuvo kam pri-
žiūrėti, o mirusiųjų — pala-
doti.

PATARIMAI ŠEIMININKEM

KIAULIENOS

KEPSNYS

Paimama: Kiaulieną (loin of pork, 1 1/2 šaukšto druskos ir pusę svoro sūdytos kiaulienos salt pork). Reikia ištrinti kiaulieną (loin of pork) druska ir ant viršaus kiekvieno gabaliuko uždėti po mažą gabalėlį sūdytos kiaulienos (salt pork). Kepti — vidutinėje temperatūroje (350 laipsnių Farenheito) iki gerai iškeps.

ŽALIOS PUPOS (GREEN BEANS)

Paimama: 2 pokelius užšaldytų žalių pupų, 1 didžiulis smulkintą, 3 valgomus šaukštus sviesto, 2 šaukštus miltų, 1 šaukštus cukrus, 2 šaukštus acto. Be to, paimti: 2 šaukštus susmulkintų petruškų, 3/4 puoduko pieno, 1 puoduką rūgšties grietinės ir 3 juostas beoro, virto ir pakepto.

Reikia išvirti žalius pupas, kaip nurodyta ant pokelio. Pakepti svogūną svieste iki paraus, pridėti miltus ir cukrų, viską sumaišyti. Prijungti actą, petruškas ir pieną. Pavirti tą masę iki sutirštės. Tada pridėti nusaustas pupas su rūgščia grietine ir pakaitinti. Viršų apdėti su susmulkintu bekonu. Tokia porcija tinka šešioms asmenims.

VERŠIENA ASTRIMOSE

Paimti: 4 svarus veršienos, 3 šaukštus sviesto, pusę šaukšteliu raudonos paprikos, 1 stiklinę pomidorų, druskos ir pipirų dėl skonio. 3 gvazdikėlius (cloves) pusę šaukšteliu (tyme) ir 1 mažą svogūną. Daroma taip: Veršieną karštime svieste, pabarstyti paprika, pridėti išvirtus pomidorus, druskos ir pipirų (tyme) ir išmaišyti. Ant viršaus veršienos uždėti čielus pomidorus ir svogūną su gvazdikėliais, pridėti sosu pomidorų. Pridengti indelį dangteliu ir šutinti pušantros valandos ant lengvos ugnies.

VITAMINŲ ŽYLI

Paimti: pusantro svoro aviečių ir juodų uogų, kurjas pertrinti per sietą, 3 lapus gryno žaletinio perplauti, pamirkyti šaltame vandenyje iki minkštumo: tada išleisti dvejiose šaukštuose karšto vandens ir supilti į uogų sunką. Pasaldyti su dviem šaukštais cukraus; vėliau supilti į žaletiną ir atšaldžius — vartoti.

KAMPOTAS IS OBUOLIŲ

Paimti: 6 obuoljus, pusę šaukšteliu citrinos sunkos, 1 puoduką vandens, ir

2 puoduku cukraus. Reikia užvirinti sirupą iš vandens ir cukraus. Kai sirupas pradės virti, tada įmesti jį nuluptus ir supiaustytus ripkutėmis obuolius. Virinti viską ant lengvos ugnies iki obuoliai taps persviečiami. Svarbu, kad tik obuoliai nesudegtų, nes sirupas būna gana tirštas. Kai obuoliai išvirs, tada atstatyti puodą į šalį ir supilti citrinos sunką į juos. Viralą atšaldžius — paduoti į stalą.

GABALĖLIAIS SUSPIRGINTA JAUTIENA GRIETINĖJE

Reikia paimti: 2 svarus geros jautienos mėsos, 2 svogūnus, pusę šaukšto tryno sviesto, 1 stiklinę grietinės, pusantro šaukšto miltų. Be to, paimti: 2 šaukštus pomidorų kešes, miltų pipirų, petražolių lapelių ir druskos. Daroma taip: Nuplauti nusaustinti jautieną, supiaustyti skersai raumenų 2 plonais gabalėliais, ir išmušti. Paskiau supiaustyti mėsa ilgais plonais gabalėliais, pabarstyti druska, pipirais ir gerai apspirginti viską riebaluose iš visų pusių. Vėliau pridėti smulkiai supiaustytą svogūną, pabarstyti, kad užvirtų. Paduodama į stalą su virtomis ir keptomis bulvėmis.

PAUKŠTIENOS SULTINYS

Reikia paimti: pusantro svoro paukštienos, 1/4 petražolės, pusę svogūno, 1 morka, 1/4 safiros, 10 kvepiančių pipirų ir 3-5 kvortas vandens. Daroma taip: Paukštienos sultinį galima virinti iš įvairių paukščių mėsos bei jų kaulų. Mėsą bei kaulus supiaustyti nedideliais gabalėliais ir užpylus šaltu vandeniu, virti. Kai vanduo užvirs — nugaribyti putas, sudėti nuvalytas ir supiaustytas daržoves. Pamažu viską virti atidengta me puode. Kai mėsa išvirs, tada reikia ją išimti, sultinį perkošti per sietelį ir užbaltinti grietine.

RAUDONOS PUPELĖS

Reikia paimti: 2 dėžutės (po 1 svarą) raudonų, nusaustintų pupelių, (kidney beans), 1 puoduką kapotų saljerų, 2 kietai virtus kiaušinius (smulkiai supiaustytus), 2 valgomus šaukštus krienių, 1/4 puoduko majonezo, 1 šaukšteliu druskos. Be to, paimti: 1/4 šaukšteliu pipirų 1 šaukšteliu supiaustytų smulkiai svogūnų, 2 valgomus šaukštus acto arba 'pikle juice'. Daroma taip: Saloinės dugną iškloti salotų (lettuce) lapais. Tad sudėti viską į tą salotinę ir sumaišius, papuošti kietais virtų kiaušinių griežinėliais. Indijoje kas savaitę gimsta 100,000 kūdikių.

Dvi iš septynių moterų, kurių bilietas loterijoje New Yorke laimėjo 1 mil. dol. Nuotraukoje matyti besišypsą Mary Luther ir Mary McGivern. Jos visos valstijos pensijų sistemos tarnautojos. Aklaš bilietų pardavėjas iš kurio jos pirkė bilietą, gavo iš laimėjusių moterų 10,000 dol. dovanų.

TUNA SU RYZIAIS — ŽALIAIS PIPIRAIS

Paimti: 2 puodukus virtų ryžių, 1/2 puoduko 'catsupo', 1 mažą susmulkintą svogūną, 1 dėžutę (7 uncijų) tunos žuvis ir 2-4 žalius pipirus, kuriuos supiaustyti pusiau, išėmus iš jų sėklas. Tada pripildyti tas pipirus puses su anksčiau padaryta mase. Vėliau sudėti į blėką ir pakępti prie 350 laipsnių karščio apie 30 minučių.

PYRAGAITIS IS RUBARBARŲ ARBA OBUOLIŲ

Sis pyragaitis tinka desertui, todėl kepamas prieš pat paduodant į stalą. Priešingu atveju — greitai supliūška. Daroma taip: Paimti: 1 svarą rubarbaro, 1 šaukštą sviesto arba margariną, 3 kiaušinius, 3/4 puoduko cukraus, 6 šaukštukus tarkuoto, sauso (džiovinto) pyrago. Be to, paimti: 1/2 šaukšteliu citrinos sunkos, 1/2 apelsino žievelutė. Reikia išvalyti rubarbarą, nuzmągoti, pavirinti mažame kiekyje vandens, pertrinti per sietą. Truputį sviesto ar margariną, palikti išepimui formos. Likusį — ištrinti su cukrumi, pridėti kiaušinių trynius ir išsukti įkį baltumu. Prjungi rubarbarą, baltymų putas, trinti pyrago džiuvešius, citrinos sunką ir apelsino žievelutę. Sudėti viską į sviesto pateptą formą ir kepti apie 20 — 25 minutes prie 400 laipsnių temperatūros.

ASPARAGUS REIKŠMĖ

Asparagus yra labai svarbi daržovė žmogaus organizmui. Ji turi savyje gana daug vertingų vitaminų. Asparagus turi 1,7 proc. baltymų, 0,37 proc. cukraus, kalcijų, fosforo ir geležies. Taip pat juose randama vitamini: B1: B2 ir 30 mg. vitamino C. Asparagus tinka ne tik kaip priedas prie mėsos, bet juos galima paduoti atskirų patiekalų. Asparagus sriuba Asparagai supiaustomi nedideliais gabalėliais ir įmetami į verdantį vandenį, kurs turi būti truputį pasūdytas ir pasaldintas. Verdama iki suminkštės.

ASPARAGUS SRIUBA

Asparagai supiaustomi nedideliais gabalėliais ir įmetami į verdantį vandenį, kurs turi būti truputį pasūdytas ir pasaldintas. Verdama iki suminkštės.

MAN LIŪDNA

Oi man liūdna, esu vienas, Skaitau vargo visas dienas. Ar dar ilgai reikės kentėti, Vargus užbaigus pailsėti.

Sirdy džiaugtis aš galėčiau, Kad paguosti kam turėčiau, Mano dienos lyg atgimtų, Sudiev vargam pasakytų.

Sunku ką gero sulaukti, Dėl idėjos reik kariauti, Kas galėtų man padėti, Ir man laimės palinkėtų.

Gyvenime daug ko trūksta, Kas skurta greitai žūsta, Ir vėl matos vien tik vargas, Gaila, žūsta mūsų darbas.

Visį kalba kas tik nori, Ateis laikas, bet dar toli, Mūsų žemė atgal suksis, Tuomet vargams bus pražutis.

Zmonių buitį tokia yra, Kad nevisad gyvent miela, Čia rūpestčiai, čia vargai, Ir tos bėdos nedraugai.

Pasilgstu ir dar laukiu, Lyg per jūrą giliai plaukiu, Žinau viltį, reik turėti, Gyvent, džiaugtis ir mylėti.

Oi man liūdna, esu vienas, Skaitau vargo visas dienas, Ar dar ilgai reikės kentėti, Vargus užbaigus pailsėti.

KELI GYVENIMISKI PATARIMAI

Vienas išmintis surašė sau ir kitiems sekancias gyvenimo taisykles: — Atsigulk, kai nori miego, atsielk, kai pabundi rytmetį ir tuojau, nekeikvojant laiko imkis kokio nors darbo. — Stenkis, kad kiekviena dieną praėjus smagiai ne tik tau, bet ir tavo artimiesiems. — Nelaikyk savo širdyje neapykantos ir kerštingo jausmo. — Įprask atleisti ir užmiršti padarytus tau nesmagumus arba įžeidimą. — Padėk savo parašą tik ten, kur tikinama. — Perdaug neprisiršk prie mediaginių gėrybių ir netapk jų vergu. — Parodyk daugiau nuosirdumo kitiems savo tautiečiams, pažįstamiems ir draugams. — Padėk kam tik gali, jei tuo nepadarysi sau ypatingos skriaudos.

10 NUOSTATŲ LAIMĖSTROKŠTANTIEM

Norėdami būti laimingesniais kasdieniniame gyvenime, reikia prisilaikyti tam tikrų dėsnių, kurie, suglausti į 10 nuostatų, šitaip skamba: 1. Bendrauk su žmonėmis linksmiau nusjaukusiems. 2. Galvok daugiau apie malonesnes ir skaitesnes gyvenimo puses, užmirštant nesmagones. 3. Nereikalauk per daug iš gyvenimo. 4. Įprašk suvaldyti piktumą, kerštingumą ir kitas neigiamas ypatybes. 5. Ieškok pasitenkinimo teikiant kitiems laimės. 6. Turėk gyvenime aukštesnius tikslus. 7. Gerbk savo sveikatą. 8. Atsimink, jog sunkesniu darbu užtikrinsi sau geresnį rytojū. 9. Nepasiduok nusiminimui ir rūpestčibi, būk savo nervų valdovas. 10. Pasitenkink ir maža gerumo dalele, kaip dažnai vaikai pasitenkina. Darba darbą lengvina.

PIRMIEJI AUTOMOBILIAI LIETUVOJE 1909 METAIS

Kas šiandien yra įprastas dalykas, tas anksčiau buvo kas tokio nepaprasto.

Kai 1909 metais pirmieji automobiliai pasirodė Lietuvos vieškeluose ir miestų gatvėse, tai jų baiminosi ne vien arkliai, bet ir žmonės.

Keliuose ir gatvėse įvykdavo daug nelaimių. Pamatę atvažiuojantį automobilį, arkliai pasibaidydavo, šokdavo piestu, pradėdavo smarkiai lėkti, apversdami vežimą ir sužeisdami jame sėdinčius žmones.

Njeko nuostabaus, jei ūkininkai ir vežikai miestuose smerkdavo ir keikdavo visokiąs žodžiais tas mašinas.

Trims metams praslinkus, tai yra 1912 metais, Fordas atidarė Vilniuje pirmą savo automobilių pardavimo agentūrą ir tuo pat sykiu ir vairavimo mokyklą.

Poilsiu

Koncerto Dalyvio Laiškas

Garsus amerikiečių dirigentas Lepold Stokowski, grįžęs iš koncertų vidurinėse valstijose,

gavo tokio turinio laišką: "Gerbiamas tamsta, buvau su žavėtas jūsų dirgavimu, bet tuo pat sykiu noriu jums pranešti, jog tas storas, plikagalvis vyras, kuris groja jūsų orkestre skardiniu instrumentu, kurio dalį galima ištrinti ir sutraukti, grojo tik retais protarpiais, kai tamsta į jį pažvelgdavai. "Kitąs gi protarpiais jis absoliučiai njeiko nedarė, tik klausė kiti daro."

VILNIUJE TRŪKSTA KURO

Komunistų leidžiamas žurnalas "Svyturys" pastebėjęs, kad vasaros metu ir pradžioje rudens buvo pamiršta aprūpinti Vilniaus miestą kuru, pridėjo dar tokių juokelių: — Motina klausia savo sūnelį: — Už ką tave nubaudė mokytojas? — Už tai, kad negalėjau atsakyti kur randasi anglis — teišinosi sūnelis. — Ach tie mokytojai! Juk ir suaugę nežino kur anglis galėtų būti! Kritikos lengva išvengti. Reikia tik nieko nekaltėti, nieko nedaryti ir niekur viešai neširodyti. — Tuomet visi kiti bus patenat Lepold Stokowski, grįžęs iš koncertų vidurinėse valstijose, tars ne vieno žodžio.

PADEKA

A. + A. SILVESTRAS ZOLP (ZOLPYS) Gyv. 3554 So. Holsted St., Chicago, Ill. 60609 Mirė 1971 m. rugpiūčio 4 d. Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse rugpiūčio 9 dieną. Velionis negali padėkoti visiems, suteikusiems jam paskutinį patarnavimą ir nulydėjusiems jį į Amžinos Ramybės vietą, užtat mes, jo artimieji, dėkojame artimiesiems ir pažįstamiems, atsiuntusiems gėlių ir užpirkusiems mišias. Dėkojame giminėms, draugams, McClellan mokyklos vadovybei ir mokytojams už atsiūtus užuojautas, pranešėjams Feliksui ir Aldonai Daukams už radio pranešimus, Antanui ir Konstancijai Stankams, V. Bildušams, Sandarai, Naujienoms už užuojautas spaudoje, Lietuvių Moterų Piličių Lygos narėms už užuojautas kopolyčioje, už atsiūtus laiškus ir užuojautos pareiškimus, Martynui Gudeliui už kopolyčioje atsiveikinimo kalbą ir savo bei Naujienų vardu pareikštą užuojautą. Genovaitė Giedraitienė už giesmes kopolyčioje, laidotuvių direktoriui St. Lack - Lakavičiui už suteiktus patarnavimus, karšto nešėjams ir visiems laidotuvių dalyviams, nulydėjusiems velionį į Amžinos ramybės vietą. O Tau, mano mylimas vyre, tėve ir tėveli, norime, kad būtų lengva kapinių šalta žemė. Nulūdę lieka: Žmona, sūnus, dukterė ir giminės.

Advertisement for Midland Savings and Loan Association. Text includes 'since 1914...', 'MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION', '440 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60611 PHONE: 24-4076', and interest rates '6%' and '5%'.

Darbas ir Socialinis Draudimas

**KAS ATSITINKA, PALAIDOTA VIKTORIJA
KAI NESUDARYTAS ZLATORAVIČIENE
TESTAMENTAS?**

Prėję 8 metus, 1963 m. Prancūzijoje Ljone mieste įvyko būdingas kongresas, kuriame dalyvavo 5.000 giminačių, kurių pavardės buvo Malė, jie atstovavo 14.817 kity giminačių bendravardžių.

Sio įvykio pradžia gana įdomi. Mat, praėjusio šimtmečio pabaigoje prancūzas Josefas Janas Malė ir važlavo į Ameriką. Jam pasisekė: jis surado aukso gyslelę ir taip praturtėjo, kad po mirties paliko pusę milijono dolerių.

Kadangi velionis Malė nebuvo sudaręs testamentą, tai pagal veikiančią įstatymą palikimas turėjo būti padalytas 50 giminačių, nes pats Malė savo šeimos neturėjo.

Tačiau palikimo darybos užtruko daugelį metų.

Per tą laiką atsirado naujų įpėdinių.

Visi Malės giminės nutarė sudaryti sąjungą, sukviesti susirinkimą ir išspręsti palikimo klausimą.

Tačiau palikimo reikalas dar neišspręstas iki šiol. Tai gražus pavyzdys, kad reikia kiekvienam, turinčiam šiek tiek turto, pasirūpinti iš anksto sudaryti savo testamentą.

ILLINOIS VALSTIJOJE

UZDARBIO MIN. — \$1.40

Illinois gub. Ogilvie pasirašė pirmąjį uždarbimo minimumo įstatymą.

Manoma, kad tas įstatymas šioje valstijoje palies daugiau negu 500.000 darbininkų, kurių iki šiol neliečia federaliniai uždarbimų minimumo standartai.

Įstatymas pradės veikti nuo 1972 m. sausio 1 d.

Plačiau apie šį įstatymą paaiškinimų lietuvių kalba galite gauti LB Socialiniame klube, 3547 S. Emerald, Chicago, Ill., tel. LA 1-1348.

NETVARKA ŠALPOS ISTAIGOSE

Mass, valstija šalpos reikalams per metus išleidžia artį bilijono dol., ir tos išlaidos dar vis sparčiai auga.

Tikrintojai randa daug visokių trūkumų.

SAUGUMO DIRŽAI

Detroit, Mich. — Saugumo diržų skaičius naujuose automobiliuose padvigubėjo bėgyje penkerių metų.

Pasirodo, jog vairuotojai pradeda suprasti jų vertę.

Moteris yra gimusi mylėti ir sunku tas jai uždrausti.

"SANDAROJE" jau galima gauti visiems naudingą leidinį:

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė dipl. teis. Pranas Sulas. Peržiūrėjo teisėjai Alphonse A. Wells ir Frank Monchon.

Cia suosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje ir kt.

Atskiru skyriumi — "Klausimai ir atsakymai" — aiškinami su testamentų sudarymu kylančios nesiskumai, tuo būdu patiekiant lengvai suprantamus nurodymus, ką daryti, kaip, kodėl ir ko vengti. Knygos kaina \$3. Pinigus su užsakymais siųsti: "Sandara" 840 W. 33rd St., Chicago, Ill., 60608.

ZLATORAVIČIENE

Rugsėjo 10 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse buvo palaidota a. a. Viktorija Zlatoravičienė, prieš kelius metus mirusio ats. majoro dipl. inž. Zlatoravičiaus žmona.

Jiedu buvo LB Socialinio klubo nariai (jos vyras buvo atgavinto klubo narys nr. 1).

Po gedulingų pamaldų Nek. Prasiid. Sv. Panelės Marijos bažnyčioje, kun. Plankis pasakė atitinkamą pamokslą.

Atsiveikinus kapuose prje duobės dalyviai buvo pakviesti į J. Račiūno svetainę.

Grabnešiai buvo adv. J. Našlūnas, inž. Jackevičius, A. Cepulis ir kt.

Lūdnas faktas, kad laike kelių metų jau mirė virš 10 klubo narių.

Komikas Ted Lewis neseniai mirė New Yorke, ištiktas širdies smūgio.

NUŠVIEČIA ATEIVIŲ

VAIDMENI ŠIOJE SALYJE

Neseniai pasirodė žinomo istoriko A. S. Link veikalas, užvardintas "American Eposh", kuriame nušviečiama imigrantų vaidmuo šios šalies iškilime.

Pasak jo, tarpe 1860 ir 1900 metų JAV bes atvyko 1 milijonų imigrantų, daugusia vokečių, atrių ir švedų.

Vėlesniame laikotarpije patikimai pasirodė daugiau lenkų, italų, čekų, lietuvių, latvių ir kitų.

Tie imigrantai ne tik greitai mokėjo prisitaikinti prie vietinių aplinavų, bet daugelis iš šėilo praronėję, biznys atsi- rė, ir mokėję, ir mėsle, ir t. t.

Jie prisidėjo prie išvystymo ūkių, ir t. t. ir įnešė daug ką originalaus — šio krašto kultūrai.

Gyvenimiška išmintis reikalauja, kad senesiam amžiuje kuo mažiausiai darytumėm tokių klaidų, kurios prikluso ankstyvesniam laikotarpiui.

Redagavo Pr. Sulas

Pontiac, Mich., policininkas stebi 10 susprogdintų mokyklinių autobusų. Autobusai buvo skirti vežioti vaikus į tolimesnes mokyklas, siekiant rasinės integracijos.

ZODŽIAI, MINTYS IR KONTRASTAI

Striksi, šokač glamonėjas
raidės popierio laukuos,
lyg plaštakės giedrią dieną
vaismedžių žiedų pūkuos.

Flirto karšty gimę žodžiai
tuokiasi su viens kitu.
Orkestrui minties begrojant
daug idėjų pumpurų!

Nuostabiom spalvom plaštakių
paslaptys kūrybos laukuos.
Žodžiai, mintys, jų kontrastai
grot vargonais būties bando.

Spaust klavišius verčia noras
reikštis, būti dirigentais;
kai kuriuos — uogelėm nokstant
mokslu, genijaus, talento.

ATEITIS LANKYS NĖŠČIA

Akimirknsnius buitės kelis
Tau laimė, džiaugsmas kartais švis.

Ūčiau buitės, kol mirsi, keisis,
I tavo išmintį vis kreipis:

"Širdis kai maudosi džiaugsmu,
Ją lanko ateitis nėščia.

Pagimdžius lopšyje palieką,
Kas užaugyta vkaar, lieta.

Niekas neišvengia tos viešnios —
Siųsta ji praeities mamos."

—K. Baltrukonis

FIDEL CASTRO

DARO PAŽANGĄ

Kubos diktatorius Fidel Castro kai kuriose dalykuose visgi daro pažangą.

Apskaičiuojama, kad jam jau pavyko padaryti kas trečią kubietį šnipu.

Trečdalis kubiečių šnipneja kitus du trečdalius.

Nepataikė Pasakyti

Besisvečiuojas vyrukas šiek tiek išgėręs, kreipiasi į vieną ponitūtę:

Liūty Philadelphiajoje

PHILADELPHIA. — Tropikinės audros ir uraganai dabar siaučia Karibų jūroje ir vakariniam Atlante, jų priskaičiuojama net penki. Viena audra slinko Amerikos pakrantėm ir dėl to daug lijo. Philadelphiajoje vakar iškrito 4 inčiai lietaus, kitose Pensilvanijos dalyse dar daugiau, daugely vietų kilo potvyniai ir nuskendo 11 žmonių.

2½ kartų daugiau nelaimingų įvykių pasitaiko vieškeliuose, negu miestų gatvėse.

HUMORAS

Barbora: — Tas gražus senbernis vakar mane pabučiavo, o šiandien jau visas miestas žino.

Draugė: — O kaip tu galėjai taip greitai išpasakoti.

Teisėjas: — O kas čia tave atvedė?

Kaltinamasis: — Du policininkai.

Teisėjas: — Perdaug degtinės išgėrei?

—Kaltinamasis: — Abu jie girti.

— Neturiu passekimo tarp moterų!

— Koks tu laimingas!

Geras Pacientas

— Kodėl tu geri degtinę tiesiai iš butelio?

— Todėl, kad gydytojas man uždraudė į rankas paimti stiklinę.

Agnew gubernatorių konferencijoje

SAN JUAN, Puerto Rico. — Spiro Agnew kalbėjo gubernatorių konferencijoje ir pasiūlė, kad tokie aukšti pareigūnai, kaip išrinkti valstijų gubernatoriai, nustotų šūkavę, politikavę ir padėtų prezidentui įgyvendinti ekonomines reformas.

"Leiskite pasakyti, kas nei kalbama, nei rašoma spaudoje, kad jei bus geriau korporacijoms, jei jų pelnas didės, kaip skelbia unijų žmonės, tai bus geriau ir vidutiniam amerikiečiui, o dar geriau neturtingajam". — pridūrė Agnew.

60 procentų reikia išmesti

Bloga avalynė gaminama ne tik Vilniuje, bet ir Kauno avalynės fabrikuose. Inspekcija viename fabrike tik vasario mėn. 60 proc. produkcijos pripažino netinkama dėvėti. Kauno "Raudonojo spalio" fabriko vyr. inžinierius "Komj. Tiesai" skundėsi: ne mes vieni blogai dirbame. Neturime gerų klijų, dažų, stanga darbininkų. Jaunimas nemoka dirbti: šiandien jie siuva, ryt batus klijuoja — ir nė vieno darbo gerai nemoka... Kas kaltas — nesusingauda nei fabrikų pareigūnai, nei spaudos atstovai.

*Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!*

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PARKE

6211 So. Western Ave. P ROspect 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. — nuo 9 iki 9:30 Kitom dienom — nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais — nuo 12 iki 5 val. vak.

KOMPARTIJOS SEKRET. A. BREZNEV VYKS Į PARYŽIŲ

Prancūzijos spauda paskelbė, žinią apie Kompartijos sekretoriaus A. Breznev kelionę į Paryžių spalio mėn.

Tai būtų pirmą kelionę į Vakarų nuo Chruščiovo laikų, kada jis būdamas generaliniu komunistų partijos sekretorium lankė 1964 m. Vakarų valstybes.

Pažymėta, kad prieš Breznev vizitą žada į Paryžių atvykti komunistinės Kinijos delegacija. Maonma, kad tos delegacijos priešakyje galės būti premjeras Shu En-lai.

ARCHITEKTAI BEBRAI

Be apkaustų,
Be geležų,
Be įnagių, vinių, veržlių,
Be kirvių, piūklo, ašmenų.
Jie r. kerta medžius storiausius,
Užtvėnkia vandenį srauniau-
siv.

Be skriemalių,
Ir be kablių,
Ir be matuoklių, be kampų,
Ir be vežimų, tekinių,
Pastatė pylimą tvirtiausią,
Užtvėnkia upę nirtingiausiai.

Be brėžinių,
Tikslų planų
Ir be komisijų orių,
Be vadinamųjų parašų —
Jie randa vielą patogiausią,
Išspėndžia viską tobuliausią.

Kyla minčių
Deug neaiškių,
Tau stebint mastą tų darbų,
Kaip vien refleksų veikimu
Sukūrė aplinka menkiausia
Instinkto išmintį didžiausia.

ARTOJAS

Miega naktį, dirba dieną
Zemės ir minties artojas —
Negeria jis liesą pieną,
Prakaitui galvos lašnojan.

KAPITALAS

Kapitalą kas aukština ir lažo jo
kojas,
Trupiniai jo pasotina alkį die-
nos.
Nesupranta vargšelis, kad jis
tik artojas,
Jog klampoją pūdymus, laukuos
svečiuos.

—Žuvėdra

SAN FRANCISCO. — George Jackson motina nori kreiptis į Jungtines Tautas, kad išstytų Amerikos "nusikaltimą". Jos sūnus su ginklu rankoje norėjo ištrūkti iš kalėjimo, nušovė tris sargybinius ir pats buvo nušautas.

Gen Roberts, 25 m., Social Security įstaigos tarnautojas, Baltimore, Md., Anglijoj pasirengęs perplaukti kanalą. Vyras yra abi kojas praradęs sportinio entuziazmo ir gyvenimo džiaugsmo.

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI

atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y.M.C.A., 6235 S. Homan Ave., prie 63rd St., nuo 10—12 val. ryto.

Kviečiame visus, norinčius susipažinti su Dievo tiesos žodžiu, ir per jį surast išganyimo kelią.

Įėjimas nemokamas, kolektų nėra.

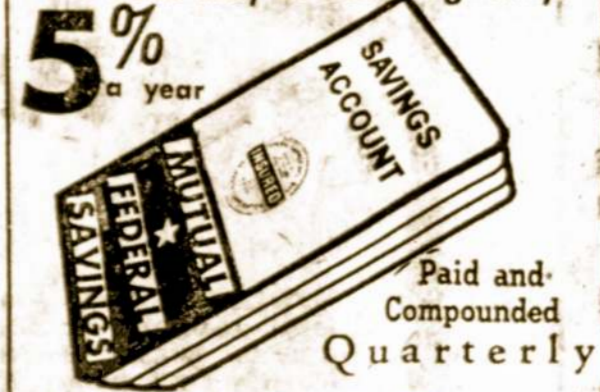
Svento Rašto Tyrinėtojai

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.

3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 6%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thur., 9-8 Sat., 9-1

66 YEARS SERVING CHICAGOLAND

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME.

Skaitytojų Nuomonės

PRASTI ir NEPRASTI

"Nors Sandara skirjama ir dėl prastų žmonių"...

(Iš spaudos)

Stai tie žodžiai mane privertė kiek susimąstyti. "Sandara" yra labai plačios informacijos liberalinis savaitraštis skaitytinas visiems lietuviams.

Yra pakankamai duomenų, kad dalis mūsų neuosios ateivijos pasinešusi klaidingos galvosenos kelias. Tokiais keliais, kuriuose jie nemato tikros realybės, ir, pasikėlę į puikybę, nukrypę nuo demokratijos esminių principų, tosita nuo tautos stuburkaulio — masės, iš kurios jie patys yra kilę.

Straipsnio autorius buvęs mokytojas. Stebėtina, kad iš tokio žmogaus galvos išplaukia minėti žodžiai. Malonu būtų, kad tai būtų tik netyčia išsprūdę žodžiai, kurie būdingi kasdienės kalbos žodyne, ilgiau ar trumpiau mokyklų suola trynusių žmonių arba praturtėjusių biznierių tarpe.

Išskyrimas ši kompaktinė masė tam tikros dalies ir pavadinimas jos prastais žmonėmis kvepia Indijos kastų paskirstymu ar Romos patricijais ir plebejais.

Jeigu taip filosofuoti kunigas Izidorius Tamošaitis, buvęs tautininkų ideologas, arba fašistinės Italijos koks auklėtojas, būtų suprantama.

Bet kada tokios mintys išplaukia iš sūnaus tautos, kurios masė sudaro bemaž išimtinai fizinio darbo žmogus ir iš jo kilęs verslininkas, įstaišos taunautojas, profesionalas, tai negalima tylėti.

Nepriklausomą Lietuvos kultūrinis judėjimas buvo gerokai atmiestas rusų prieškarinės valdininkijos biurokratizmu ir moraliniu supuvimu.

Kudirkos "Tilto", Gogolio — "Mirusios Sielos", ir Kuprino — "Poedinok" veikėjų šešėliai gaubė Lietuvos padangę.

Tik, žinoma, ne 'prastų' žmonių tarpe.

Prismenu Lietuvoje komišką įvykį su malonumu. Miškininkas, užprašytas į vašes pas kaimo mokytoją, paprašo kaimyną ūkininką, kad jis jį nuvežtų. Ką gi? Ūkininkui miško medžiagos reikija. Netepsi, nevažiuos. Nuveža jis poną į balių. Ponas per naktį ballavojo, linksminosi, gi 'prastas' žmogelis virtuvėje su tarnaitė praleido ilgas valandas. Gal ir teko viena kita taurėlė ir jam. Po baliaus veža 'muziką' poną namo. Ruduo. Lietus pūškia, vėjas medžių šakas drąsko, tamsa gaubia žemę, net savo nosies negali matyti. 'Ponas' alkoholy išmirkusių sprandą įkišo į kaunjerių ir murksio užpakalinėje sėdynėje. Varg šelio ūkininkėlio arkliai uždusę traukia vežimą su girininku. Ratai klimsta iki asų.

Ūkininkas gustabdo arkliaus pačioj šlapiausioj vietoj ir sako: "Lipk, ponas, iš vežimo, arkliai nepaveža".

Išprašytas ponas visas maknotas tik švintant' parsikrapštė namo.

Mūsų karjuomenė, kuri anot generolo D. (Melrose Park susirinkime garbingai pradėjo, bet labai negarbingai pabaigė, jau taip nutolo nuo 'prastuomenės', kad prireikė net susiartinimo visuomenės su karjuomenės šventes rengti.

Cia vėl man prisimena jau aukščiau minėta Kuprino apysaka "Poedinok", kurioje vajdingai piešiamas moralinis caro laikų karininkijos, kilusios ne iš prastų, moralinis supuvimas.

Didybės manija taip buvo išplitusi, kad jaunas slyvanosis

TAIP ZARATUSTRA

KALBĖJO APIE TĒVYNĖ

Zaratustra. Kas Jis? Persų dvasininkas, įtakingas vadas, Mozės amžininkas.

Verta ir naudinga Jį šiek tiek pažinti, Šio to gero galim Mes pasimokinti.

Mozė — žydų vadas, Zaratustra persų. Jėdū išgarsėjo, Sekėjų turėjo.

Zaratustra didžiai Persiją mylėjo, Gamtą jos ir žmones žuocėit gebėjo.

Jam tėvynės meilė Ausyse vis gaudė, Sakė, kad Praamžius Jausmą tą įaudė.

Jei tėvynės meilė Visur neklėstėtu, Tai visi jo kraštan Tuč tuoj suburbėtu.

Mat nesą pasaulyj Krašto malonesnio, Už tėvynę jojo, Krašto garbingesnio.

Sitai Zaratustra Sakė išmintingai, Pripažintį turim, Sakė išmintingai.

Tas ir mus pamoko Vertinti tėvynę, Gerbti savo kraštą Ir mylėti gimtinę.

Perkūnas.

Kur pušis išaugo, ten ir graži.

letenantėlis gėdindavosi dviračių važiuoti. Kariuomenės su visuomene susiartinimas turėjo visai priešingą kryptimi vykti: karininkų ekskursijos turėjo vykti į fabriku, prisizūrėti, kaip darbininkai vargsta, arba į smulkius ūkius, kad grįžtų turėtų sveiką supratimą apie jaunios tautos ekonominį pulsą ir rimčiau žūrėtų į savo pareigas.

Tremtyje dalis mūsų, kad ir su aukštais diplomais, dėl senatvės, sveikatos, kalbos nemokėjimo, be specialiu švenčių susiartinimo su prastais žmonėmis.

Kurie gi jaunesni, sveiki, įsigijo čia diplomus ir dirba proto darba, tur malonumo ištaikinti, kaip įsitaisyti. Tačiau, istorijos pamokyti, vieni ir kiti turėtų suprasti praeities klaidas ir žmogų vertinti ne pagal kepurę, ne pagal formalinį diplomą, jo profesiją ir biznį, turta, pažūras ar religiją, bet pagal jo žmogiškąją vertybę, jo elgesį, taktą, jo sielos turtingumą. O sielos turtingumas spinduliuoja iš žmogaus tada, kai jis persisunkęs tolerancijos dvasia ir gyvenimo giliu pažinimu.

Kažin kurie iš mūsų minėtomis dorybėmis turtingesni: ar tie, kurie plunksnos pabraukimu papratę skirstyti žmones prasiokais, ar tie vadinamieji 'prastieji'?

Toli, labai toli, mes, mokytojai esame nuo Vydūno arba kad ir tokios ryškios asmenybės, prancūzų žydaitės Simone Weill klijnių žmoniškumo idealy.

Aš linkiu "Sandarai" kaip tik ir eiti keliais, išryškinančiais mūsų tautos stuburkaulio — masės žmogaus pasigėrėtina savybes; jo kuklumą, jo gilią akį, išveigiančią ir gyvenimo raidės tikrąjį veidą, be mandrių filosofinių teorijų ar religinių dogmų, ir meilę visam tam, kas natūralu, kas žadina žmogaus sielą sparnais plasnoti. Gyventi Lietuvos tėvynės meilės ugnimi, ją plėsti ir ugdyti išėjvijos tautiečių tarpe.

K. Baltrukonis

Prez. Nixon ir Chrusčiovas taip vadinamuose "virtuvės diskusijose" Maskvos parodoj 1959 m. vasarą

Ivairyenybės

LAIKRODŽIAI PRADĖTI GAMINTI PRIEŠ 1000 METŲ

Senovės laikais, kaip žinome, žmonės nustatydavo laiką dienomis metu pagal saulę, o naktį — pagal žvaigždes.

Vėliau atsirado saulės ir smėlio laikrodžiai. Taipgi neblogai laiko spėliotojai buvo ir gaidžiai.

Bet dirbtinių laikrodžių gavyne prasidėjo maž daug prieš 1,000 metų, kai italas kanauininkas Pocičius pagamino pirmutinį pasaulį laikrodį su ratukais.

Tą mechanizmą ištobulino prancūzų fizikas ir matematikas Mr. Gelbert.

Tačiau ankstyvieji laikrodžiai buvo tokie dideli, kad jie tiko tik tai vienuolynų, pilii bokštams.

Pirmutinį, mažesnį laikrodį pagamino 1511 metais Njurenbergo amatininkas Petras Henlein.

Svytuoklę (pendulum) laikrodžių pritaikė 1656 metais olandų Christian Huygens. Paskiau laikrodžių ištobulinimas perėjo į šveicarų rankas.

Pirmieji laikrodžiai Ljetuvoj pasirodė antroje dalyje XV-tojo šimtmečio.

Vienas jų buvo įstatytas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio rūmuose Vilniuje, o kiek vėliau — to miesto rotušėje.

Nuo 1543 metų ir Vilniuj pradėta gaminti laikrodžiai.

Pirmieji tos rūšies meistrai buvo Leonardas Frenk Jokūbas Gerkevičius su mokiniu Jokūbu Dila ir kit.

LIETUS

Kad mes galėtume girdėti, Padėkos giesmę augalų, Kaip heitrs pradeda varvėti, Kiek daug melodijų meilių.

Arba būt galima pajauti, Tą džiaugsmą medžių ir gėlių, Sirdyje meilė gal pabusti, Siūlukū: "aš visus myliu.

Bet mūsų širdys akmeninės, Jausmą atbukę kaip kaplys, Mums svarbiau storos piniginės, Ar apstatyti koks nors žiopylis.

Bizūnas.

Sešių Moterų Tarpo

— Ak tu begėde, meldiesi kas dieną, o nepildai devinto Dievo įsakymo — vilioji mano vyrą. — Klausyk, dūšele, Devintasis įsakymas sako: 'Negeisk moteris artimo savo', o apie vyrus nė žodžio nemini.

— Bet už tai dešimtas aiškiai sako: 'negeisk nei jaučio, nei asilo, nei jokio kito, taigi ir mano vyro.

—Perkūnas.

Apšėti vieną akėrį žemės reikalings 8 svarų kukurūzų (kor-

GYVENIMAS

Medis aukštyn šakas iškejęs, Ramus, tarsi melstų aukščiausiai, Apačoj bomas atsikėlė, Ir sumurmėjo nešvankiausiai.

Saulėlydis švelnus auksinis, Danguje pilkį debegėliai, Ant porčias keikias suvalckinjis, Zmona girtam galvą praskėlė.

Temstant nutilo visi paukščiai, Užplūdo ramus, šventas jausmas, Džiūsta kasdien rūkoriaus plaučiai, Išimėtė neaiškus skausmas.

Žiogeliai sutartinę traukia, Bando pasaulį užmigdyti, Janė Kęstučio pikta laukia, Norėt' jam raukšles ištaisyti.

Sužibo žvaigždės, mėnuo švęčia, Tamsiame dangujė, naktyje, Petras su Doma tango riečia, Laukiniški jausmai atgyja.

Rytmetį švintant, paukščiams giedant, Vaizdas tiesiog už širdies tveria, Visiems mješčionims dar bemiegant, Danguj teisėjas sielas sveria.

—Bizūnas

Balboa, ispanų keliautojas (1473—1517), pirmasis iš europiečių pasiekė Pacifiko vandenyną.

Našta, kurią pats paširenki, nėra sunki.

Vienas visko neapžiosi.

NEVIENODI ESAM MES

Mūs gyvenimas painus. Daugieropai įvairus, Būn jis kartais malonus, Pasikeitęs, būn kartus.

Būvjo kovą reikia vest, Tą per amžių reikia tēst. Būn kartais daug džiaugmu, Būna daug ir ašarų.

Reik priimti, kas atein, Kas atein, tas ir praecin, Ar tai būt linksma dalis, Ar baigti pati mirtis.

Sykiais aušt giedri dienā, Sykiais trenk į mus audrā. Tęgias tas vis neilgaj, Kartais trunka gan trumpai.

Nevienodi esam mes, To nei kiek nebūgštomės. Vienodumas būt grasus, Pažangaj nepaslaugus.

Patyrimas moko nūn, Kad drąsieji, jei ir žūn, Ju didingieji darbai Tverija tarp mūs amžinai.

—Perkūnas.

"Neužkabink ponučių, išėinančių iš mūsų saūono, nes tai gali būti tavo bobutė"

Indiana — Lakes of 4 Seasons. Lovely water front lot on Bass Lake in Porter Country, Ind. Cost \$8,500. Sacrifice for \$6,000. 279-5966 (Elmhurst).

PARDUODAMAS BUNGALOW Dėl nesveikatos turu apkeist. Labai pigiai parduoda Brick Bungalow — 5 kambariai, apačioj ir 2 miegami viršuj. Mūriary garažas dviem automobiliams. Patogi vieta, arti krautuvijų ir transportacijos linijos. Arti 88 ir Wood St., Tel. 445-6408 Pašaukit po 5 val. vak.

HOME FOR SALE

Near 67th and Springfield. All brick, 4 on first, 3 room apt. 2 fl., ceramic bath, gas heat, furnished basement garage, fence, paved alley. \$36,000.000.

735-3845

GREITA PAGALBA

Nenusimick, gausi pagalba. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra. Tuojau siusk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsisiime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS Newark4, New Jersey North Sta., P. O. Box 9112

Visą pasaulį vaizduojuos kaip didelę simfoniją: žmonės — tai gaidos. M. K. Čiurlionis

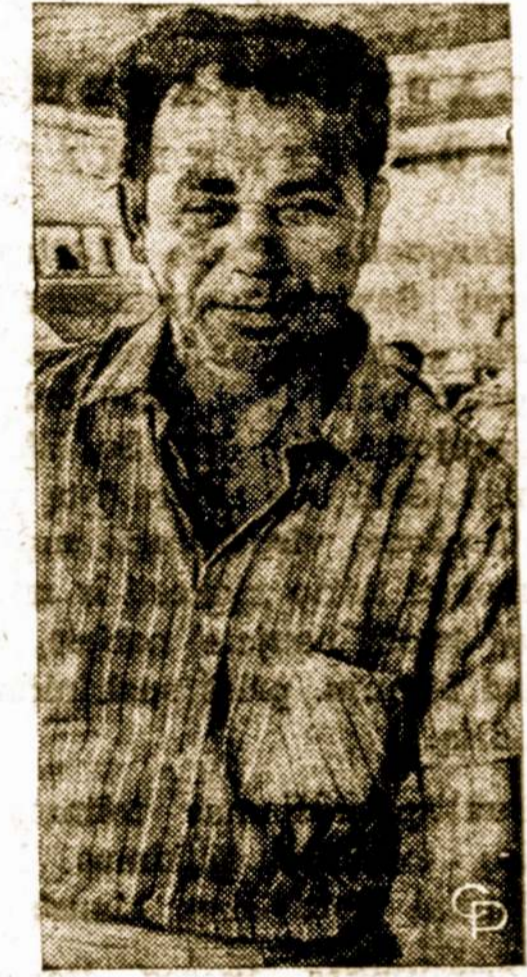
MALE HELP

FLEXOGRAPHIC PRINTING PRESS OPERATORS

Experienced, who mould like to associate themselves with old established & progressive mid-west, pressure sensitive converter. Please send letter stating background, experience & salary requirements. Your present employer will not be contacted. Send letter in care of Production Manager, to:

INDUSTRIAL LABEL CORP.

1416 Howard Omaha, Nebraska. 68102

Demetrius Anthipis, graikų laivo Heleanna kapitonas, italų sulaukėtas, kad dėl jo apsilėidimo užsidėgė laivas ir nebuvo pakankamai nei gelbėjimosi laivelio, nei priešgaisrinų priemonių, pagaliau ir keleivių buvo dvigubai daugiau nei galima vežti.

Real Estate

CRETE — Brick tri-level on 1 acre in country, 4 bedrooms, large patio and gar. built-in kit., dishwasher, bar. Corpeted thru out. \$40,000. Call owner for appointment 312-672-5566.

Elk Cove — 2 Sty. Brk. and frame on double lots. 5 Bedrms, 2 full ba., full bsmt., attic., 2 car gar. Big yard. Priced to Sell by Owner. 437-3040.

Real Estate

New Mexico Large, beautiful, rolling, grammagrass ranch in the heart of New Mexico, 2,200 cow operational ranch. Call Western Ranch Corporation at 505-762-1123 collect for an appointment to see ranch.

Brandywine Oakbrook Condo. 4 bdrms., air cond., 1½ baths, semi. fin. rec. rm in bsmt., pan. D.R., WW crptg., fenced in patio, 2 Prkg. paces. \$27,500. Call owner wkdays at 922-9600, ext. 237.

Old Carpetennersville. 4 apt. bldg. 3—3's and 1—4 with 2 bdrms. BSmt. with util. rm. and storage. Off St. Prkg. Exc. monthly inc. of \$500. \$37,500. By Owner. 428-6100.

Resort Motel—For Sale By Owner. Profitable 16 unit resort on Table Rock Lake in Mo. Terms. Write Shoreline Resort, Lahpe, Mo. 65681.

By Owner, Lovely 6 room brick Octagon bldg. with heated paneled porch. 4 Room English basement apt., ceramic tile kitchen and bath. Cabinet kitchen, gas hot water heat. 2 car. gar. St. Gall's area. GR 6-1577.

Household Help

Housekeeping—Child Care Live in. 5 days. Lovely pvt. rm. in happy home. Excellent working conds. Good starting salary. English speaking, foreign welcome. 272-0611.

Bus. Opty.

Corner Tavern & 3 Apts. Solid brick bldg & hall. Excellent location and year round business. 1746 W. 127th St. Call owner for appt. FU 5-9849.

Drug Store, Sarasota, Fla.—\$320,000 volume, 7,000 sq. ft., 3½%, rent. 7 yrs. old, in major shopping ctr. w-100 seat restaurant. Lovely store, \$20,000 cash complete. Mrs. Moore, Owner, 813-474-1503.

MALE HELP WANTED

LAB TECH. TRAINEE Learn a skill that is very important to the plastics field and earn while learning. Excellent future potential. Good starting salary plus automatic increases. Liberal Benefits. Call George Ramirez at 647-7668. P.M.S. Co. 6119 W. Howard St., Niles, Ill.

Real Estate

Westchester — By Retired Owner. Immaculate 2 sty. brk. New roof & alum. gutters, cent. a.c., gas ht., full bsmt., alum. S/S, 2 c. gar., paved patio & side dr. 2 lge. bdrms., crptg., drapes. Xtras. Nr. xpressway & C.T.A. Lovely rose garden. \$31,900. 843-7992

Piktumu melles neigysi.

UŽUOJAUTOS ISRAIŠKA

A. A.

Miami, Fla.

Mirus rugsėjo 4, 1971

ANASTACIJAI PETKUS,

reiškiame gilią užuojautą liūdesyje likusiai šeimai: vyrui JUOZUI, dukrai REGINAI, anūkams ir proanūkams.

Leo ir Ona Stasiulis,

Vincas P. ir Jadvyga Yankus

A. + A. Vito Zunas

1209 Mulford St., Evanston, Illinois

Mirė rugs. 12, 9 val. rytą, sulaukęs 63 metų amžiaus. Gimęs Beckemeyer, Illinois.

Paliko žmona Adella, po tėvais Pukel, sūnus Wayne, marti Barbera, teta Maggie Steckie pusseserė Della Clouser su šeima, uošviai Albert ir Adie Lidy, uošvienė Betty Pukel, švogeriai Alex Pukel ir Fränk ir Regina Kasputis, giminaitė Barboja Gilison ir daug kitų giminų.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 6 val. vakare Lack (Lackawicz- kopolyčioje, 2424 West 69 St. Laidotuvis įvyks šeštadienį, rugs. 18, 10 val. ryto iš kopolyčios į Lietuvos Tautines kapines.

Laidotuvijų direktorius Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. 737-1213.

Kas Naujo Chicagoje

Ir Mūsų Lietuviškose Apylinkėse

Margučio Koncertas Rugsėjo 19 d.

Radijus Margutis, rugsėjo 19 d. Jaunimo centro didžiojo salėje rengia pramoginės muzikos koncertą, kuriam dalyvauja iš Vokietijos atvykę brolis ir sesutė dvynukai — Alfredas ir Astra Šalčiai.

Jie išpildys programą lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis.

Šalčiai yra gimę Kedainiuose, 1944 m. mokėsi Vasario 16-joji gimnazijoje. Gyvena Vokietijoje. Tėvas yra vargonininkas.

Bilietai po: 2, 3, 4 ir 5 dolerius. Gaunami: Margutyje ir Marginiuose.

Kviečia į Susirinkimą

Uptytės Draugiško klubo susirinkimas įvyko Talman salėje, 4500 So. Talman Ave. rugsėjo 3 d. Buvo klubo apsarstyta daug reikalų. Padarytas pranešimas apie įvykusį pikniką. Komisija ir pirmininkė padėjo visiems darbininkams, kurie prisidėjo sunkiais darbais prie pikniko.

Klubo nariai vienbalsiai nutarė persikelti į Hollywood salę, 2417 W. 43rd St.

Todėl spalio 1 d. penktadienį, susirinkimas įvyks Hollywood salėje. Pradžią 7:40 val. vakare. Anna Condux, pirm. ir kor.

LANKĖSI PIETŲ

AMERIKOJ IR MEKSIKOJ

Alekgas Vilda, gyv. Berwyn, Ill., šiais metais atostogų laiką buvo išvykęs su savo mylima žmonele į pietų Ameriką.

Venecueloje aplankė savo draugus bei pažįstamus.

Taip pat buvo sustoję Meksikoje apžiūrėję ir nufilmavo o svarbesnes vietas.

Taip pat aplankydami Los Angeles ir kitus miestus. Grįžo su gerais išspūdžiais.

PIKNIKAS

Chicago Lietuvos Našių-kių

ir pavienių klubas rengia smagų pikniką rugsėjo 19-to d. Bruzgulienės g. 83rd ir Kean Ave., Willow Springs. Veiks buffetas su gardžiais valgiais. Šokiams gros Jurgio Joniko orkestras ir bus gražių dovanų laimingiesiems.

Valdyba ir komisija kviečia visus narius ir visą linksmąją publiką dalyvauti.

—Mary Urbelis, rašt.

Iš Marquette Parko

LABAI SVARBUS SUSIRINKIMAS

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 17 d., 7:30 val. v. parapijos salėje, 6720 So. Washenaw. Salė bus atdara 7-tą val. v. Prašome visus, kurie norėtų sumokėti nario mokesčių ir norinčius įstoti naujais nariais, atvykti 30 min. prieš susirinkimo pradžią.

Bus sprendžiamas tolimesnis mūsų kolonijos išlikimas kuo ilgiausiai lietuviškas klausimas.

Pirmininkas Juozas Bacevičius padarys išsamų pranešimą pigių namų statymo reikalu mūsų kolonijoje mažų pajamų piliečiams.

Chicago Savings & Loan bendrovės prezidentė Philomena Pakel padarys pranešimą paskolų reikalu.

Bus nagrinėjami ir kiti mūsų koloniją liečiantys reikalai. Narius ir svečius prašome gausiai dalyvauti, rašyti naujais nariais, tuo stiprinti mūsų organizacijos pajėgumą. Jeigu mes turėsime skaičių, vienybę, tuo įgytume ir galybę, o tas būtina mūsų kolonijos gyvybiniam reikalams ginti.

Patys atvykite ir kitus prašykite, savo gausiu dalyvavimu įrodysite, kad rūpinatės savo kolonijos saugumu, ir išlaikymu savo rankose.

—Stasya Patlaba, vicsekretorius

Lietuvių Televizija

2615 West 43 Street, Chicago, 60632
Tel. 254-2233 arba PR 8-5374

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Įvairių gerų prekių, didelis pasirinkimas! Automobilai, akordeonai, šaldytuvai, televizijos aparatai, maistas, piniginiai certifikatai.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
Licensed by Vneshtorgprom
Aistovai: VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
Vienintelė jų įstaiga Chicagoje (60629)
2608 West 69 St., tarp Rockwell ir Talman Ave.
Tel. WA 5-2787

TRUMPOS ŽINIOS

Dalia Bobelienė, gyv. su vyru dr. K. Bobeliu Elgine, ragina tėvus susirūpinti kuo daugiau lituanų švietimu; ji ragina vyresnių klasių lit. mokyklų mokinius eiti į lietuvių namus, raginti tėvus, kad savo vaikus leisti į šeštadienines lit. mokyklas.

Simas Velbasiš, 5835 S. Sacramento Ave., sumokėdamas už Sandarą prenumeratą, pridėjo auką laikraštį parmeti. Tą patį padarė Ona Indreikienė ir Sophie Drazdauskas.

Bridgeportietis Antanas Rimkus, 3622 S. Parnell Ave., rugs. 19 d. paminės savo 75-tą gimtadienį.

ĮZarašikių Draugiško klubo susirinkimas po vasaros atostogų įvyks rugsėjo mėn. 19 d. 1 v. p. p. Hollywood salėje, 2417 W. 43 gatvė. Kviečiami visi nariai gausiai dalyvauti. —V-ba

Brighton Parko Namų Savininkų narių ir peticijas pasirašiusių nepaprastus susirinkimas įvyks šio mėnesio paskutinį penktadienį, rugsėjo 24 d. 7:30 val. v. Talman salėje, 4500 S. Talman Ave. Dienotvarkėje — pranešimas apie pigių namų statybą Brighton parke, apie peticijų tolimesnę eigą, valdybos papildymas, specialių komisijų sudarymas ir einamieji reikalai. Po susirinkimo bus pasivaikštinimas ir artimesnis susipažinimas. —Valdyba

Bridgeporto Lituaništinė mokykla darbą pradėjo. Lit. mokyklos vedėja mokyt. M. Sulaitienė prašo tėvelių leisti vaikus į šią mokyklėlę.

APLINK MUS

Pranė Patlabinė, 6409 So. California Ave., grįžusi iš atostogų, buvo sunkiai susirgusi. Dėka dr. P. Kisieliaus ligonė pamazų taisosi, rūpestingoj gydytojo priežiūroje. P. Patlabinė šiomis dienomis aplankė atvykusi iš St. Petersburg, Fla., Petronėlė Karaitienė ir Sandaros bendradarbis Pr. Šulas, kurie palinkėjo ligonei kuo greičiau pasveikti ir vėl įsijungti į lietuvišką veikimą. Ponia Pranė yra mūsų bendradarbio Stasio Patlabos žmona.

Patarnauju Namų Pirkime ir Pardavime — Chicagoje

ir Apylinkėse.

REAL ESTATE

Tony Powell
(Povilonis)

2749 WEST 63rd STREET
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 434-3400 arba 332-4030

JONO BYANSKO VEIKLOS SUKAKTIS

Jonas Byanskas yra davęs didelį įnašą JAV-bių lietuvių viešajam kultūriniam gyvenimui. Jo vardas yra neatskiriamai susijęs ypač su Chicago bei jos apylinkių lietuvių muzikiniu gyvenimu, kuriam jis kaip akompanatorius ir chorų dirigentas reikšėsi daugiau kaip pusę šimtmečio.

J. Byanskas, nors yra mechanikos inžinierius, baigęs Illinois Technologijos Institutą (1916 m.) ir iš tos profesijos susikūrė pragyvenimą, bet, turėdamas palinkimą muzikai, baigė Chicago muzikos mokyklą (1912 m.) ir jau nuo mažų dienų reikšėsi lietuvių muzikinėje veikloje.

Didžiausią savo trjūso dalį J. Byanskas yra atidavęs "Birutės" chorui, kurio dirigentu jis pasidarė prieš 40 metų (1933 m.) ir ilgiau negu kiti dirigentai jam vadovavo.

Jis vedamas "Birutės" choras yra surengęs daug koncertų ir pastatęs eilę operėčių, kaip M. Petrausko "Eglė, žalčių karalienė", S. Simkaus "Čigonai", M. Petrausko "Sienapiūtė", Paulausko "Malūnininkas ir kaminkretis", Offenbacho "Sveikam ligos neįkalbėsi", F. Leharo "Grafas Liuksenburgas", D. Andriuljo "Vjengungiai", Rhys — Herberto "Sylvia" ir kt.

"Birutės" choro pastatymams J. Byanskui talkininkavo nemaža žmonių; iš režisorių pirmiausia pažymėtini Kl. Jurgelionis ir Genovaitė Giedraitienė.

"Birutės" parengimus anuomet plačiai parėmė visuomenė bei profesionalai ir jos parengimus gausiai lankė Amerikos lietuviai, kuriems Byansko vadovaujamas choras su savo siaukojančiais nariais bei solistais suteikė daug pasigėrėjimo, džiaugsmo, smagių valandų ir palaikė lietuviškosios veiklos nuotaiką.

Ne vienas ir žymesnis solistas yra išėjęs iš "Birutės" choro dainininkų tarpo (kaip pvz., Lie tuvos Operos solistė M. Rakauskaitė ir kiti).

Nuo 1960 m. J. Byanskas yra savo pagalba prisidėjęs ir prie Vyčių choro, jam akompanuodamas bei padėdamas chorui paruošti koncertines programas.

J. Byanskas visą laiką reikšėsi ir akompanuodamas įvairiuose rengimuose solistams

Antanas Būga, Bridgeporto L. B. apyl. pirm. ir apyg. valdybos išdinininkas, grįžęs iš atostogų, išbuvo savaitę laiko ligoninėje, iš kurios grįžęs stiprėje namuose.

vokalistams ir instrumentalistams bei choristams.

Pianisto darbą jis pradėjo būdamas 12—13 metų amžius, kai su savo segerim Marljona (būsimąją Mikolajitienę) skambino duetas, lietuvių dūdų orkestro, vardu "Ljetuva", parengime Chicagoje.

Apie 1907-08 metais Jono tėvas Aleksandras, kuris tada buvo Sijano Daukanto draugijos pirmininkas, kartą parsivedė Miką Petrauską pas save į namus, ir čia Petrauskas, išgirdęs Jono skambinimą, padėjo ant jo pečių ranką ir pasakė: — "Na, tu būsi mano akompaniatorius".

Nuo to laiko Jonas uoliai bendradarbiavo ne tik su M. Petrausku, bet okampanavo ir daugeliui kitų solistų.

Apie 1914-15 m. J. Byanskas pradėjo reikštis kaip profesionalas muzikas, pasirodydamas su savo orkestriniais vienetais įvairiuose lietuvių, o taip pat ir

Beverly Hills Gėlinyčia

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuviams ir dainų kitų visokių papuošimų.

2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRespect 8-0833 - 8083

D. PETRAVICIUS

Plumbing and Heating Service. Guaranteed Flood Control. Clean and Repair Catch Flood Control.

950 WEST 36th STREET
Chicago, Illinois
Phone: 523-2267 Before 9 A.M.

MOVING

Apdraustas Perkraustymas

Įvairių Atstumų

A. VILIMAS

823 WEST 34TH PLACE
Telef. FRontier 6-1882

BELL REAL ESTATE

Juozas Bacevičius

6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629
Telef. 778-2233

Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Šeštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

10% - 20% - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

lietuvių parengimuose. J. Byanskas yra reikšėjęs ir kompozicijos srityje.

Jis yra sukomponavęs įtvaiškų ir angliškų dainų (be kitų ir "Kalimo prisiminimus".

Muzikas J. Byanskas yra daug trjūso ir širdies įdėjęs į muzikinę veiklą ypač Chicago Lietuvos tarpe.

Jono Byansko draugai, bendradarbiai, jo parengimų lankytojai ir žinoma, visi kiti turės progos šį nuspelnusį veikėją pagerbti š. m. rugsėjo 26 d., kada "Birutės" choras rengia J. Byansko pagerbimą gražiame Martinguje restorane (Evergreen Park, Ill.

Korp. KVIEČIA Į SPECIALŲ MITINGĄ

9-to wardo Lietuvių Demok-

ratų klubo valdyba savo posėdy po atostogų nutarė kviešti visus narius į specialiai šaukiamą mitingą, kuris įvyks rugsėjo 19 d. 11 val., sekmadienį, tuoj po sumos, parapijos svetainėje, 108st ir S. State St.

Programoje: bus aptarta mitingų pakeitimo laikas iš ketvirtad. vakarais į sekmadienį — dienos laiku ir klubo gyvavimą ar jo likvidavimas!!!

Nežiūrint, kad kasoje yra virš \$1,000 pinigų ir apie 70 narių, nariai nebeklauso valdybos kvietimų ir iš viso nebesidomėja savo klubu, kuris gyvavo virš 30 metų.

Narių dalyvavimas būtinas ir svarbus. Po susirinkimo vaisės, o gal ir paskutinės.

Juozas Skeivys, klubo pirm.

CONTINENTAL RESTAURANT

Delicatessen Maisto Produktai

Paruošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.

JONAS IR GENOVAITE MALIORIAL Savininkai

3139 So. Halsted Street,
Chicago, Illinois 60608
Tel.: 842-9559

MOVING MOVING

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

Ilgų metų patyrimas - Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai.

Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

ALBINAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Street Chicago, Ill. 60636
Telefonas: WALbrook 5-9209

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEP. C. LACK IR SŪNŪS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLympic 2-1003

LEONARDAS BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN Ave., CHICAGO, ILLINOIS
649 EAST 162nd ST., SOUTH HOLLAND, ILLINOIS
Phone COMmodore 4-2228

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA-NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS, kalnų krautuvis ir šlovėklis

Prima užsakymus naujiems ir pataiso ir pataiso dėtus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprėngs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Prilima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir buze 677-8489

Ši Mechaniška Tarka Yra Mano Paties Pagaminta.

- + Gerai atleka darbą
- + Lengva Operuoti
- + Nebrangiai Kainuoja

102 SPRINGS STREET
WILLOW SPRINGS, ILL.

Viktoras J. Schults (Šukys)

DĖL INFORMACIJŲ, PAŠAUKITE TERMINAL 9-6823

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Home

Insured

Loans

Savings

Serving the Lithuanian Community 57 years with with personal attention.

4071 Archer Ave. (West of California Ave.)
Chicago, Illinois 60632 Tel.: LA 3-8248